

Rybie oko

SME ŠŤASTNÍ, HURÁÁ!!!

Dňa 27.4.2010 po príchode do našej drahej školičky nás neskutočne potešila správa, že školu v Mošovciach nezrušia.

Ďakujeme za to múdrym ľuďom, ktorí chápali a chápu dôležitosť a vážnosť Strednej odbornej školy rybárskej v Mošovciach a nedopustili jej zánik.

Zaujímavosti o obci, v ktorej študujeme

Mošovce patria k najväčším turčianskym obciam. Ich bohatú históriu dokladá nielen množstvo zachovaných pamätihodností, ale aj fakt, že svoje dejiny píšu už viac ako 770 rokov.

„Čo sa v našej škole uskutočnilo?“

Stručný prehľad najvýznamnejších akcií.

Medzinárodná súťaž rybárskych škôl

Ako sme dobačovali.

Návšteva ministra ... /toho nášho/

Marihuana a jej následky...

Obsah

Články špeciálneho záujmu

Návšteva ministra	2
Deň narcisov	5
Komu hrozí závislosť	6
Marihuana a jej následky	7

Jednotlivé témy

Zaujímavosti o obci...	2
Medzinárodná súťaž	3
A budeme si špkať	5
Týranie zvierat	8
Chov psov	8
S Jakubem na praxi	10
Poznáte downhill	11
História futbalu	12
Area 51	13
Muškárenie	14
Lov na „plávanú“	14
Vtipy	15

Návšteva ministra pôdohospodárstva, predsedu samosprávneho kraja, ďalších predstaviteľov a poslancov ŽSK

Dňa 6. mája 2010 navštívila našu školu vzácna návšteva na čele s ministrom pôdohospodárstva Vladimírom Chovanom. Spolu s predsedom ŽSK Jurajom Blanárom prisľúbili pre našu školu pomoc. Vidia jej budúcnosť v zriadení Centra odborného vzdelávania a poradenstva v rybárstve, ktoré by fungovalo ako odborná škola pre mládež a zároveň ako školiaci a poradenský orgán pre rybárov v praxi. O ďalšom osude našej školy rozhodne pracovný tím, ktorý vytvorili zástupcovia ministerstva pôdohospodárstva, ŽSK, SOŠ rybárskej v Mošovciach a Slovenského rybárskeho zväzu. Svoje prvé stretnutie naplánovali na druhú polovicu mája. O ďalších krokoch vás budeme informovať v nasledujúcich časopisoch.

Zaujímavosti o obci, v ktorej študujeme...

História

Mošovce patria k najväčším turčianskym obciam. Ich bohatú históriu dokladá nielen množstvo zachovaných pamätihodností, ale aj fakt, že svoje dejiny píšu už viac ako 770 rokov. Prvou písomnou zmienkou o obci Mošovce je donačná listina kráľa Ondreja II. z roku 1233. Pôvodne boli Mošovce zložené z dvoch sídlisk: Prvé, Machyuch, sa rozkladalo na mieste dnešného Starého radu a druhé, Terra Moys, ktoré dalo mestečku aj svoje dnešné meno, stálo tam, kde dnešný Vidrmoch. A práve z tohto druhého názvu znamenajúceho Zem Mojšova odvodzujeme, že obec v dávnych časoch patrila istému Mojšovi, čo by mohlo byť skrátenou podobou zloženého slovanského mena Mojtech, podobného typu ako Vojtech alebo Mojmir. Historicky potom názov podliehal mnohým variáciám, od Mossovych, Mosocz, Mossowecz, villa regia Mayos alio nomine Mossovych, oppidium Mayus sue Mosocz, Mosocz olim Mayus až po dnešné Mošovce. Osobitnou prastarou súčasťou Mošovcov je aj bývalá osada Chornukov, ktorej meno sa zachovalo v dnešnej podobe Čerňakov. Ďalšou časťou obce je osada Mazan.

Mošovce sa najprv rozvíjali ako kráľovská osada so slobodnou advokáciou, od polovice 14. storočia ako výsadné mestečko podriadené kráľovskému hradu Blatnica. Roku 1527 sa dostali do rúk rodu Révayovcov, ktorý takmer 400 rokov potláčal mošovské mestské práva.

Čítaj „Marihuana a jej následky“ – strana a „Týranie zvierat! – strana ...a zamysli sa

V minulosti boli Mošovce významným remeselníckym strediskom Turca. Remeselná výroba dosiahla skutočne veľký rozmach a v mestečku pôsobilo okolo 15 cechov, najdlhšie sa udržal cech čizmárov a najslávnejší cech kožušníkov. Dnešné Mošovce možno charakterizovať ako významnú rekreačnú oblasť s množstvom pozoruhodností.

Príroda

Mošovce majú skutočne jedinečné okolie. Komplex historických alejí a zelene vytvára esteticky pôsobivú mozaikovitú rozčlenenú krajinu, citlivo nadväzujúcu na lesné komplexy Veľkej Fatry s vrcholmi Tlstou, Ostrou a Drienkom, jedným z neoficiálnych symbolov obce. Toto pohorie patrí k turisticky najpríťažlivejším horstvám na Slovensku. V okolí Mošovcov sa nachádza aj Gaderská a Blatnická dolina s vápencovými a dolomitovými útvarmi.

Pamätihodnosti

Zo stavebných pamiatok si zaslúži pozornosť najmä rokokovo-klasicistický kaštieľ z druhej polovice 18. storočia s rozsiahlym anglickým parkom a pridruženou neogotickou kaplnkou-mauzóleom. Ďalšími zaujímavosťami obce sú: pamätné miesto rodného domu Jána Kollára, neogotický kostol postavený na mieste starého kostola s cenným oltárom, evanjelický kostol z roku 1784, mauzóleum s múzeom remesiel, secesný skleník a pavilón z roku 1800.

Duchovná kultúra a tradície ľudovej kultúry

Mošovce dali slovenskému narodu veľa významných osobností, z ktorých najznámejšie sú hudobný skladateľ a pedagóg Friso Kafenda (1883-1963), spisovateľka Anna Lacková-Zora (1899-1988), literárny kritik, historik a básnik Štefan Krémery (1892-1955), barokový dramatik Jur Tesák Mošovský, cirkevný hodnostár a slovenský náboženský spisovateľ, ktorý sa svojím dielom radi do obdobia humanizmu, či zakladateľ dobrovoľného požiarneho zboru na Slovensku Miloslav Schmidt.

Najvýznamnejším z rodákov je veľký básnik Slovanov, filozof a evanjelický kazateľ Ján Kollár (1793-1852), ktorý svojou básnickou skladbou Slávy dcéra nesmrteľne vstúpil najmenej do dvoch národných literatúr.

V obci sa nachádza Stredná odborná škola rybárska, ktorá patrí k iba niekoľkým svojho druhu v strednej Európe a je najstarou rybárskou školou na Slovensku. Tradičný mošovský Michalský jarmok, ktorý sa koná vždy začiatkom októbra, je jednou z najväčších podobných udalostí na Slovensku. Popri novoročnom ohňostroji a klasicom stávaní májov za zmienku stojí aj hasičský ples poriadaný pri príležitosti osláv fasiaňgiov, spojených s pochodom masiek. Okrem toho sa v Mošovciach už od roku 1977 koncom augusta poriadajú Volejbalový turnaj o pohár ŠRZ Drienok - najväčší amatérsky volejbalový turnaj na Slovensku s účasťou okolo 90 družstiev. /ďalšie info - www.mosovce.sk/ Martin Palák, 2.A

Medzinárodná súťaž rybárskych škôl

Odo dňa 26. 4. 2010 do 29. 4. 2010 sa žiaci tretieho ročníka študijného odboru rybárstvo zúčastnili na medzinárodnej súťaži rybárskych škôl. Tento rok sa súťaž uskutočnila v Strednom odbornom učilisti lesníckom a rybárskom v Bzenci. Súťaže sa zúčastnili školy zo Slovenska. Stredná odborná škola rybárska – Mošovce, Združená stredná škola – Ivanka pri Dunaji a Čechov zastupovali školy z Třeboňe, Vodňan a usporiadateľská škola zo Bzenca.

Z našich žiakov sa do súťažného výberu dostali: Patrik Pravda, Michal Majerčík, František Rentka a Vlastimil Sitár v sprievode pána riaditeľa Ing. Žirka a vyučujúcich Ing. Matulu a Ing. Košťanovej.

Na tejto súťaži, ktorá má medzi rybárskymi školami už dlhú tradíciu sa súťažilo v teoretických a praktických disciplínach. Teoretická časť sa skladala z určovania latinských názvov sladkovodných rýb, živočíchov a rastlín nachádzajúcich sa vo vode a v jej bezprostrednom okolí. Praktická časť mala za úlohu overiť zručnosť žiakov v disciplínach ako bola jazda loďou medzi bránkami, prísitie sieťoviny na kaprový kaser a hod vrhacou sieťou na terč a osobitnou disciplínou bol lov rýb na plávanú. Súťaž bola organizačne dobre pripravená, mali sme výhrady len k teoretickým testom, ktoré domáca škola pripravila okrem latinčiny aj v českom jazyku, čo sme považovali za nefér, keďže češtinu neovládame na odbornej úrovni. Mali sme pripravený aj zaujímavý program, ako napríklad strelba z brokovej kozlice na lietajúci terč, pre dospelých návštevu vínnej pivnice, návštevu zámku a rôzne iné atrakcie. A na záver vás chceme informovať o výsledkoch súťaže. Prvé miesto získala domáca škola zo Bzenca. Druhé miesto obsadila škola z Třeboňe. Tretie miesto získala škola z Vodňan a na štvrtom mieste skončila naša škola.

I keď sme neuspeli najlepšie, čo nás veľmi mrzí, zažili sme tri pekné dni, počas ktorých sme získali veľa skúseností a nadviazali nové priateľstvá. *Michal Majerčík, 3.A*

Milí čitatelia,

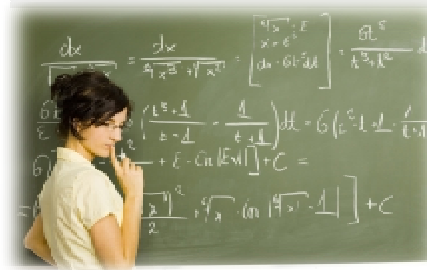
Prichádzame s ďalším číslom nášho školského časopisu. Toto vydanie bude venované predovšetkým prácam žiakov, ich koníčkam, záľubám a názorom na život, či už v škole alebo mimo nej. Sme veľmi radi, že sa táto spolupráca bola bezproblémová, väčšina žiakov sa aktívne a s chuťou zapojila do tvorby tohto vydania.

V uplynulom období sa našej škole udiali udalosti, ktoré poznačili každého.

„Všetko zlé je na niečo dobré, spojilo nás to a vieme si viac vážiť a oceniť to, čo máme.“

Veríme, že vás príspevky zabavia, obohatia váš duševný svet, poučia a tešíme sa nato, že ďalšie čísla časopisov budú tvoriť už len naši študenti v spolupráci so zamestnancami školy.

Mgr. Kováčová, Mgr. Hybelová

Toto číslo bolo vydané vďaka podpore:

Stredná odborná škola rybárska

Na Drienok 454, 038 21
Mošovce
+421 49 44 230
soupar@souparmt.edu.sk

„Všade dobre v Mošovciach najlepšie“

Navštívte našu webovú lokalitu:
www.souparmt.edu.sk

SME ŠTASTNÍ, HURÁÁ!!!

Dňa 27.4.2010 po príchode do našej drahej školičky nás neskutočne potešila správa, že školu v Mošovciach nezrušia.

Ďakujeme za to múdrym ľuďom, ktorí chápali a chápu dôležitosť a vážnosť Strednej odbornej školy rybárskej v Mošovciach a nedopustili jej zánik.

To, že my žiaci, by sme dochádzali do veľmi vzdialenej školy v Turanoch, by nebolo pre nás vôbec zaujímavé a ani zvládnuteľné z viacerých dôvodov. Už to, že sme museli navštíviť školu v Turanoch nám vôbec nebolo po vôli. Ale boli sme donútení. Nechápali sme a ani nechápeme, aký to malo zmysel, nakoľko vôbec nič nebolo rozhodnuté ani isté. Bolo nám veľmi smutno, ale sme to zvládli, MUSELA. Nedôverovali sme sladkým sľubom, ktoré nám boli predkladané. Sme študentmi 3. ročníka, o rok maturujeme a našim prvoradým cieľom je pripravovať sa na maturitnú skúšku a úspešne ju vykonať.

Posledné 2 mesiace sme boli zhrození a nešťastní s jednaním a vystupovaním dospelých a starších, ktorí by nám mali byť príkladom. Nechápali sme, čo idú s nami vlastne urobiť. Chceme úspešne zmaturovať, zaradiť sa do spoločnosti, pracovať pre ňu a tak ju zveľaďovať. A ešte sme ani nevykročili do života a spoločnosť nás zradza! Chápeme to ako podraz a nespravodlivé zaobchádzanie s človekom. Akoby v tejto dobe človek neznamenal nič, stále sa hovorí len o peniazoch.

Chceme vysloviť poďakovanie pracovníkom našej školy, hlavne páňovi riaditeľovi, petičnej rade, ktorí stáli pri nás, pomáhali nám a povzbudzovali nás v ťažkej a smutnej situácii, ktorá nebola ľahká ani pre nich.

Našu školu si vážime, zveľaďujeme ju a aj keď z nej odídeme, budeme na ňu spomínať a budeme sa do nej vždy radi vracaať tak, ako mnohí iní absolventi.

Prajeme všetkým pedagógom a zamestnancom veľa síl, trpezlivosti a zdravia v ich ďalšej práci v budúcom školskom roku J
Študenti 3. ročníka

„Čo sa v našej škole uskutočnilo?“

16. 2. 2010 – Prednáška s preventistom policajného zboru mjr. Martinom Kubíkom
marec 2010 – Návšteva divadelného predstavenia v SKD v Martine
máj 2010 – Medzinárodná súťaž rybárskych škôl
máj 2010 – Návšteva ministra pôdohospodárstva a predsedu samosprávneho kraja a ďalších predstaviteľov ŽSK

Prednáška o trestnoprávnej zodpovednosti

Vo februári 2010 nás navštívil mjr. Kubík z PZ v Martine, ktorý žiakov oboznámil s možnými následkami nezodpovedného správania. Prednáška bola zaujímavá, témy boli vyčerpávajúce. Najlepšia časť bola, keď sme sa pýtali na otázky, ktoré nás najviac zaujímali.

Pracovník ochotne a zaujímavo odpovedal na všetky naše otázky. Prisiúbil ďalšie stretnutia a bol spokojný s naším záujmom a reakciou. Na budúce stretnutie máme už pre neho pripravené nové otázky a už sa nevieme dočkať, kedy príde.

Študenti

Na drogách a o drogách

Troja muži zostali v noci pred zavretými bránami mesta. Jeden z nich bol opojený alkoholom, druhý omámený opiom a tretí oblúdený hašišom. Radili sa, ako sa dostať dnu.

Opilec zúrivo reval: „Vyvaľme bránu, veď ja sám ju môžem rozbiť mečom.“

Muž, čo bol pod vplyvom opia, ho tší: „Ale nie, pokojne si tu vonku poležme a ráno, keď otvoría bránu, pôjdeme do mesta.“

Najlepší návrh podáva tretí muž: „Čo sú to za nezmysly! Iba sa trochu zmenšíme a pretiahneme sa dnu kľúčovou dierkou!“

Stará perzská anekdota

„A budeme si šepkať“

Réžia: Kamil Žiška

Dramaturgia: Zuzana Palenčíková

Hrajú: Eva Gašparová, Jana Oláhová, Naďa Jelušová a Ľubomíra Krkošková

Spolu s ostatnými žiakmi našej školy sme sa zúčastnili vynikajúceho divadelného predstavenia v Slovenskom komornom divadle v Martine. Predstavenie nám bolo blízke, lebo nám priblížilo obdobie realizmu, čo sme už na hodinách literatúry preberali. Hlavnými hrdinkami boli štyri autorky, ktoré chceli vzdelanie v časoch, keď to bolo pre ženy raritou. Len prostredníctvom náznaku, inotaje sme sa dozvedali o ich životoch, tvorbe, túžbach, manželoch a deťoch. Najviac sa nám páčila herečka Jana Oláhová, ktorú sme poznali prostredníctvom televízie zo seriálu Profesionáli a Ordinácia v ružovej záhrade. Po vizuálnej stránke sa nám páčili kostýmy herečiek a osvetlenie celého divadla. Boli sme vtiahnutí priamo do deja, keďže sme sedeli v prvých radoch. Po hodinkovom predstavení sme s dobrými pocitmi odchádzali z divadla, že zase sme o niečo múdrejší a hlavne, že máme pekný umelecký zážitok. Lepšie sa nám bude učiť obdobie realizmu na maturity, keď už máme nejakú predstavu. Budeme veľmi radi, ak sa nám naskytne ešte príležitosť navštíviť nejaké divadlo.

Katarína Pinčiarová, Marika Bulíková 3. A

Z NAŠEJ TVORBY:

V tomto vydaní časopisu sme sa snažili o to, aby prispel svojim dielom každý študent, a tak trávil voľné chvíle užitočne a zmysluplne. Téma bola ľubovoľná. Každý príspevok je originálny a odráža jedinečnú osobnosť študenta.

Deň narcisov

Tohtoročný, v poradí už 14. ročník Dňa narcisov sa uskutočnil 16. apríla 2010

Pred 14 rokmi odštartovala Liga proti rakovine unikátny projekt Dňa narcisov. Počas rokov sa vypracoval vďaka dôvere ľudí a skvelej organizácii LPR v najväčšiu verejnoprospešnú finančnú zbierku na Slovensku. Takmer 95% populácie Slovenska tento projekt pozná a hodnotí ho pozitívne

Cieľom Dňa narcisov je vniesť problematiku boja proti rakovine ako aj pravdu o súčasnom postavení chorých na Slovensku bližšie k ľuďom - do ulíc, aby sa z choroby nestal strašák, ale fakt, ktorý ľudí spája. Deň narcisov sa už tradične koná v apríli každého roka. Jeho symbolom je žltý narcis - kvietok jari a nádeje, ktorý si ľudia pripínajú v tento deň na svoj odev, aby aj týmto spôsobom vyjadrili solidaritu s osobami postihnutými rakovinou.

Každý zapojený subjekt do zbierky Dňa narcisov je právnickou osobou, zodpovednou za vybraných dobrovoľníkov, ktorí budú 16. apríla zbierať dobrovoľné finančné príspevky od darcov a sympatizantov Ligy proti rakovine do pokladničiek vo všetkých mestách a obciach, kde majú prihlásené subjekty svoje sídlo. Prispievatelia dostali za svoj príspevok od dobrovoľníkov kvietok narcisu, vyjadrujúci spolupatričnosť s chorými a podporu preventívnych, informačných a psychosociálnych projektov a programov Ligy proti rakovine.

Deň narcisov každoročne pomáha popri sekretariáte LPR organizovať stovky spoluorganizátorov po celom Slovensku. Sú to pobočky LPR, školy, spolky, mestá, skautské oddiely, kluby dôchodcov, združenia SČK a mnoho iných ľudí dobrej vôle. Počas jediného dňa vyrážajú do ulíc miest a obcí s pokladničkami, aby mala verejnosť možnosť vhodiť do ne ľubovoľný príspevok a mohol sa tak pridať k veľkej rodine „narcisov“. Ostatné formy príspevia sú vkladom na účet LPR alebo v posledných 4 rokoch aj zaslaním SMS v sieti mobilných operátorov. (bližšie o možnostiach príspevkov sa dočítate kliknutím na jednotlivé ročníky Dňa narcisov).

Okrem toho LPR SR podporujú aj mnohí partneri, ktorí sponzorsky umožňujú znášať náklady organizácie a zabezpečenia Dňa narcisov.

Financie vyzbierané v Deň narcisov prerozdeľuje LPR späť do projektov, na ktoré prichádzajú žiadosti zo všetkých regiónov Slovenska. Generálna rada LPR rozhoduje o prerozdelení výťažku v hlavných oblastiach a to: - psychosociálna - starostlivosť o onkologických pacientov - služby pre zlepšenie kvality ich života

- prenos výsledkov klinického a základného výskumu do diagnostiky, liečby a rehabilitácie onkologických pacientov. *Peter Kováč, Michal Ivaška 3.A*

Komu hrozí závislosť?

Pri zohľadnení rizikových faktorov sa dnes hovorí o trojfaktorovo podmienenej štruktúre. Označenie „trojfaktorová“ vychádza z faktu, že droga, jednotlivец a spoločenské okolie sú samostatné jednotky.

Vývoj závislosti sa neviaže len na jednu príčinu, je to skôr hra sily rozličných faktorov súvisiacich s osobnostnou charakteristikou, drogou a okolitým prostredím.

Podľa toho, či sa tieto faktory u človeka prejavujú negatívne, alebo pozitívne (napríklad nízke či vysoké sebahodnotenie, nekritický alebo kritický postoj k drogám), môžu predstavovať nebezpečenstvo alebo ochranu pred vývojom závislosti. Prevaha faktorov podporujúcich závislosť spúšťa osudný kolobeh.

U ľudí, ktorí užívajú drogy bez toho, že by sa stali od nich závislými, sú ochranné faktory existujúce pred užívaním drog silnejšie ako rizikové faktory. Môže to byť napríklad stabilný pocit hodnoty vlastnej osobnosti, vzťah k nedrogujúcim priateľom, uspokojivá pracovná činnosť alebo angažované záujmy vo voľnom čase. Užívanie bez závislosti síce existuje, no nie v takej miere, v akej tým argumentujú sami užívatelia drogy, neprípúšťajúci si svoj stav.

Porucha sebahodnotenia

Porucha vedomia vlastnej hodnoty je dôležitý rizikový faktor vo vývoji závislosti. Väčšinou sa spája s chýbajúcim sebavedomím (v styku s ostatnými) a nedostatkom dôvery vo vlastné schopnosti. Tolerancia záťaže pri konfliktoch, strachu a napätí je veľmi nízka. Sklamania nedokáže človek znášať dlhšie a často sa im vyhýba práve užívaním drog. Psychiatria to vyjadruje pojmami „oddialenie odmeny“ a „negatívne zážitky“. Znamenajú to, že postihnutí môžu byť sami k sebe dosť krutí a väčšinou sú odkázaní na pasívnu zábavu. Vo voľnom čase sú odkázaní na svoje

okolie, kde takmer všetko považujú za nudné. Nemajú záľuby ani hlbšie záujmy. Škola alebo práca ich nudí, mladí ľudia nemajú predstavy o svojom budúcom zamestnaní ani konkrétne plány do budúcnosti. S chýbajúcou orientáciou na povolanie súvisí rezignovaný postoj („aj tak nič nemá zmysel“) alebo mentalita „bezvýznamného rebela“; to sú charakteristické črty ľudí, ktorí sú ohrození závislosťou, predovšetkým mladých.

Ako sa stavia k drogám blízke okolie?

Postoj blízkeho okolia k užívaniu drogy je ďalší rizikový faktor. Patrí sem aj momentálny vzor konzumácie prijímaný v primárnom spoločenskom prostredí. To, že abstinent v partii opilcov tiež raz okúsi pivo alebo v partii „huličov“ (návykových fajčiarov hašiša) kanabis, sa dá očakávať. V súčasnosti narastá aj počet skupín vytvárajúcich sa podľa sektárskej, národnostnej, triednej či politickej orientácie.

Von

Žil som v svete strašne zlom,
no netlačil sa z neho von.
Sám som v bludnom kruhu tápal,
ubližoval, ranil, zrádzal.

Rodičia ma nebili,
vždycky ma len prosili:
Vráť sa naspäť do života,
bez bariér a bez plota.
Obnov v sebe znova krásne,
životy sú ako básne.

Moja báseň o živote,
čierne prázdno v zlej samote.
Musím z toho ihneď von,
už nechcem byť pijanom.
No básniť vždy nestačí,
keď ťa droga pritlačí.
Urob preto ten krok správny
a budeš sa cítiť slávny,
že si niečo dokázal,
zlú minulosť vymazal.

Začni znova, chce to silu,
bojuj, mysl na rodinu.
Tá pri tebe vždycky stála
a nikdy ťa nesklamala.
Dokáž svojim rodičom,
že si čistý, že si von
z toho kruhu bludného - čierneho a
smutného.

Začni písať nové básne a uvidíš, jak je krásne žiť svoj život po novom jak vo svete ružovom.

Ak si pevne odhodlaný a svoj cieľ máš pevne v dlani, tak nasadni do toho vlaku, čo sa vznáša ku oblaku, čo sa vznáša v čistom svetle, abstinenčnom

krásnom lete.

Vznášaj sa tou oblohou i tou cestou dúhovou.

Vznášaj sa len ďalej a už nevrav „nalej“!

Používaj nové slová, vráť na naspäť do domova, poď akuj sa rodičom a povedz:

„Už čistý som, už som von.“

Slovenský ex-user
(z časopisu
Nezávislosť, roč.
5, č. 7/2001,
Inštitút
drogových
závislostí,
Bratislava)

Vplyv prostredia a nekritický postoj rodičov k alkoholu tiež výrazne podporujú vývoj závislosti. Mladý človek, ktorý od malička vníma okolo seba (najmä v prostredí svojich najbližších) pravidelnú konzumáciu alkoholu, cigariet či iných návykových prostriedkov, môže ľahko získať dojem, že ide o bežné, neškodné alebo i spoločensky potrebné, ba až prospešné javy. Ohrozenie alkoholom či drogami je možné napr. v skupine trvalo nezamestnaných či bezdomovcov.

Aktuálne krízy

Aktuálne krízy zvyšujú riziko nástupu závislosti. Môže to byť zlyhanie v škole alebo neúspech v zamestnaní, výpoveď či nezamestnanosť, ale aj sklamanie v láske alebo rozchod s partnerom. Tieto krízy často zosilňujú už existujúce problémy, a tým prispievajú k zvyšovaniu konzumácie drog. Účinky drog, problémy osobnosti a vplyvy prostredia navzájom do seba zapadajú ako kolieska v hodinovom strojčeku. Osudný kolobeh, na konci ktorého je závislosť, sa uvedie do chodu.

Prerušenie osobných väzieb - ďalší rizikový faktor

Treba rozobrať ďalší dôležitý faktor podieľajúci sa na vytvorení závislosti. Do ťažkostí „riešiteľných drogou“ sa ľahšie môžu dostať mladí ľudia, ktorých v detstve alebo v období dospievania poznamenalo prerušenie vzťahu k blízkej osobe. Neraz to býva aj rozvod rodičov. Nesmieme zabúdať ani na choroby, nehody, smrť, no i menej dramatické udalosti, ako presťahovanie do iného mesta, nová trieda v škole alebo prerušenie starých priateľstiev.

Nemožno jednoznačne vyvodiť záver, že pri udalostiach tohto typu zákonite vzniká závislosť, ale stáva sa to veľmi často. V príbehu dievčiny z nášho úvodu to bolo očividné. Dôležitým bodom v spomínanom životnom príbehu bolo i to, že sa rodičia rozišli. Navyše, rodina sa presťahovala práve v období jej nastupujúcej puberty a zmäteného sebaobrazu.

Barbora Junasová, 2. A

Marihuana a jej následky

Ak je dnes Cannabis (hašiš a marihuana) jednou z najspornejších drog, je to iba z jediného dôvodu: fakty o Cannabise sú známe len málo alebo vôbec nie. Cieľom tohto príspevku je aspoň trochu pomôcť mladistvým i dospelým k lepšej orientácii v záplave protichodných názorov, poloprávd a niekedy klamstiev.

„Čo je joint?“

Pod týmto pojmom sa rozumie určitý druh vlastnoručne pripravenej cigarety, ktorá obsahuje

niektorú z foriem drogy pripravované z rastliny Cannabis, a to: buď v čistej podobe, alebo v zmesi s tabakom.

„Čo je Cannabis?“

Cannabis je odborný názov pre konope - rastlinu, ktorá je rozšírená po celom svete. Konope vylučuje živice, ktorá obsahuje účinné omamné látky. Pojem Cannabis sa preto používa v užšom slova zmysle ako psychotropné droga.

„Čo je THC?“

Živice vylučované z rastlín Cannabis (predovšetkým zo samičích kvetov) je obsiahnutá vlastná psychoaktívna účinná látka, totiž THC, tj éterický olej. Konope s nízkym obsahom THC (úžitkové konope) sa požíva v priemyselnej výrobe, zatiaľ čo rastliny s vysokým obsahom THC slúži ako tzv. drogová konopa k príprave hašiša a marihuany.

„Čo je marihuana?“

Marihuana („marjánka, Mája, Tráva) sú sušené a hrubo rozdrvené listy a kúsky stoniek rastliny Cannabis, ktoré sa miešajú s lupeňmi, ktoré obsahujú veľké množstvo účinnej látky.

PRAVDY O DLHODOBOM UŽÍVANÍ MARIHUANY

- môže veľmi rýchlo vzniknúť psychický návyk
- ak fajčíte jointy každý deň, ste na dobrej ceste, ako získať návyk
- môže vás priviesť k psychiatrovi
- môže vás priviesť k tvrdým drogám

Martin Chovanec 3. A

Týranie zvierat

Ako sa chováš ku zvieratám, taký si človek!!!

Táto téma je veľmi smutná. Bohužiaľ tým, že budeme písať o neľudských skutkoch nás ľudí, veci nepomôžeme. Všetko sa začína výchovou človečička o malička. Čo môžeme urobiť je **vštepovať deťom** v našej rodine a blízkom okolí **lásku nemým tvorom**. Ostatná kritika, resp. poslanci a inštitúcie sa v tejto veci angažujú, le aby sa zviditeľnili.

Zákon o týraní zvierat na Slovensku

Paragraf 21 Ochrana zvierat zákona platného od roku 2002 hovorí: „ Za priestupok uvedený v odseku 1 sa uloží pokuta do 10000 Sk.“(Zákon NR SR 488/2002 veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov, autorský zákon) **Odsek rovnakého paragrafu tohto zákona znie :** „Za priestupok uvedený v odseku 1, ak sa týkajú nudzových opatrení, sa uloží pokuta do 20000 Sk.“(Zákon NR SR 488/2002 veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov, autorský zákon) **Odsek pokračuje :** „ Ak sa fyzická osoba dopustí priestupku opakovane, uloží sa jej pokuta d výšky dvojnásobku pokút uvedených v odsekoch 2 a 3. Za opakovaný sa považujú priestupok, ku ktorému došlo od jedného roka od preukázania predchádzajúceho priestupku.“

Trestný zákon hovorí, že ak týrame (alebo až utýrame) zviera, budeme potrestaný zákazom činnosti, peňažným trestom alebo odňatím slobody až na jeden rok. Ak týram (alebo až utýrame) zviera na mieste verejne prístupnom alebo verejne, potrestáme s odňatím slobody až na 2 roky.

Ministerstvo pôdohospodárstva je ústredným orgánom ochrany zvierat, pod jeho pôsobnosť spadajú uplatňovanie zákonov pre ochranu zvierat v praxi.

Ako predchádzať týraníu zvierat – čo robiť ak sa s týraním zvierat stretnete

1. Nahlasovanie prípadu - pri nahlasovaní prípadu je nevyhnutný

- presný opis situácie a okolností, za ktorých k týraníu došlo
- meno a adresa páchatateľa - či už je to majiteľ zvierateľa, alebo cudzí človek
- kedy a kde došlo ku týraníu a či ide o týranie dlhodobé alebo náhodné
- popíšte, či zviera prejavuje známky fyzického alebo psychického týrania, známky podvýživy
- kontakt na vás - ak o to požiadate, vaše osobné údaje zostanú utajené
- foto / videodokumentácia / svedkovia = zrýchli to postup a posudzovanie prípadu. Je to veľmi potrebné pri posudzovaní dôležitosti a ďalšieho postupu, vzhľadom na množstvo riešených prípadov týrania. Aby bolo týranie jednoduchšie postihnuteľné a ste jeho svedkom, najvhodnejšie je odfoťiť týrané zviera - zranenia, viditeľné zanedbanie starostlivosti, podmienky v ktorých žije, celkový a detailný pohľad na zviera a ďalšie zábery, ktoré by mohli pomôcť pri riešení.

Veľmi vhodné je mať svedkov (aspoň jedného). Samozrejme je nevyhnutné hlásiť každý prípad týrania, aj keď nemáte všetky tieto informácie či fotodokumentáciu.

2. Ako môžete riešiť prípad Vy?

Pri podozrení z týrania zvierat sa môžete obrátiť priamo na inšpektora Regionálnej veterinárnej správy - RVPS, ktorá je povinná riešiť každú sťažnosť na porušovanie Zákona o veterinárnej starostlivosti a ochrane zvierat č. 39/2007.

Sťažnosť sa podáva písomne s uvedením informácií spomínaných v predchádzajúcom bode.

Ak sa rozhodnete poslať podnet sami, nezabudnite RVPS požiadať, aby vás informoval o riešení. Tiež by sme vás radi požiadali, aby ste nám zaslali kópie z každého prípadu je pre nás veľmi dôležité mať prehľad o množstve a charaktere prípadov týrania. Tie Vám môžeme pomôcť pri urovaní riešenia prípadov.

RVPS je kompetentným orgánom, ktorý môže po prešetrení prípadu uložiť opatrenia na nápravu alebo chov zakázať. Súkromnej osobe môže uložiť pokutu do 10 000,- Sk právnickej osobe, ktorej predmetom je chov do 500 000,- Sk. Podľa trestného zákona je za týranie zvierateľa možné uložiť trest odňatia slobody až na 2 roky.

Sme milované i nenávidené, chránené i týrané. Ale sme ako vy! Sme vaši priatelia! Prečo nám ubližujete?

Zaslúžime si žiť!!!
Netýrajte nás!

www.funny-web.estranky.sk

CHOV PSOV

Chov psov je nie len pekným

a príjemným hobby, no vyžaduje starostlivosť a zodpovednosť. Pes je

"produktom človeka". Teda sa vo voľnej prírode nenachádza, nachádzajú sa len jeho dávni predkovia a vzdialení príbuzní

- psovité šelmy (ako je vlk, hyena, dingo...). Z toho vyplýva, že sme za ich prítomnosť plne zodpovední.

Zodpovedáme za to, že prichádzajú na tento svet. Otvplyvujeme ich výzor, povahové danosti, zdravotný stav i kvalitu života.

Prestaňme sa teda neustále za niečo skrývať a na niečo hrať. Je len na našej zodpovednosti život iných tvorov. Tak

ako sme zodpovední za výchovu našich detí, tak je to aj u psov. Zodpovednosť chovateľa nekončí predajom šteňaťa. Ani

zodpovednosť majiteľa nekončí nakrmením svojho psa, prípadne jeho príležitostným pohladením... Sme

zodpovední za kvalitu jeho života, za jeho správanie, ale rovnako za jeho vplyv na okolie.

Preto je nevyhnuté pristupovať svedomito k rozvážnemu premysleniu o jeho obstaraní a chove.

V tejto časti vám priblížim niekoľko nasledovných tém:

STAROSTLIVOSŤ

Chov psa si vyžaduje značnú starostlivosť. Keďže sme plne zodpovední za prítomnosť psov ako živočíšneho druhu na tejto planéte, musíme sa o nich patrične postarať a zabezpečiť im kvalitný život po našom boku.

Tvrdíme, že psy sú najlepšími priateľmi človeka. Tak urobme všetko preto, aby si toto isté mohli myslieť aj oni o nás.

KŔMENIE

Kvalitná a pravidelná potrava je veľmi dôležitá pre každý živý organizmus. Od jej množstva a zloženia je závislý imunitný systém a teda zdravie psíka, ako aj jeho psychický stav. Hladný či chorý pes je nervózny a určite nebude šťastný, nebude nadšene plniť vaše príania ani sa nebude môcť spolu s vami tešiť zo života.

3. Zvláštne prípady

V prípade, že sa stanete svedkom usmrtenia zvieratá strelbou (poľovníci, polícia, šarhovská služba, SBS, či občan s legálnou zbraňou) neváhajte a zavolajte na miesto činu políciu a žiadajte, aby bol prípad zdokumentovaný (aj pri usmrtení policajťmi). Zvieratá totiž môže byť usmrtené iba veterinárom s výnimkou napadnutia a ohrozenia človeka.

Telo mŕtveho zvieratá zanešajte k veterinárovi, ktorý vám vystaví potvrdenie o príčine smrti a o spôsobe zabitia (projektil môže pomôcť usvedčiť páchateľa podľa nezameniteľných stôp - niečo ako odtlačok prsta). Ako vždy je veľmi vhodná fotodokumentácia. Tento postup je dôležitý aj pri utýraní zvieratá na smrť. Každý takýto prípad nám prosím oznámte, skúsime vám poradiť ako riešiť a zabezpečiť postih voči páchateľovi. Ak páchateľ nie je známy, podajte trestné oznámenie na neznámeho páchateľa.

Zákony:

39/2007 Z.z. Zákon o veterinárnej starostlivosti a ochrane zvierat

Vyhlášky:

230/1998 Z.z. o chove hospodárskych zvierat a o usmrcovaní jatočných zvierat

231/1998 Z.z. o chove spoločenských zvierat, divých zvierat a nebezpečných živočíchov a o ochrane pokusných zvierat

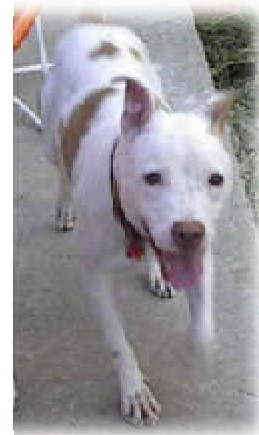
407/2002 Z.z. vykonávacie predpisy k zákonu o poľovníctve

A toto je realita :o/

Predtým

Teraz

Viac na mojej web stránke: <http://sites.google.com/site/ewkahulickova/home>

Posledný májový týždeň sme sa zúčastnili tradičnej výmennej rybárskej praxe. Cesta to bola dlhá, no tabuľka Třeboň bola vykúpením. Plní očakávania, čo sa bude diať ďalšie dni sme povybalovali veci a ubytovali sme sa na internáte. Privítali nás 3 kg párkov a dva chleby, keďže bola nedeľa. Poobede sme sa rozhodli ísť na ryby na školský rybník s vyradenými generačnými kaprami pri mlyne Josefa Jindry, slangovo nazývaný „Mlyňák“. Prvý deň sme ryby iba kfmili, nechytily sme nič. Sklamaní sme odišli na internát.

V pondelok po raňajkách sme nastúpili do rozpadnutej Ávie a odišli na Rybí Líheň. Keď sme sme vošli dnu, liaheň bola rozdelená na dve časti. V jednej časti sa nachádzali bazény s generačnými kaprami rozdelené podľa pohlavia a ošupenia. V druhej časti sa nachádzali žľaby s kaprimí plódkimi a nad nimi Zugské fľaše s kaprimí ikrami. Začalo sa pracovať. Ako prvé sa začalo hypofizovať, označovať a zapisovať. Po ukončení manipulácie s rybami sme sa presunuli pripraviť potrebné veci na výter. Vyčistili a dezinfikovali fľaše a žľaby. Ani som sa nenazdal a už bolo po prvom dni na praxi. Ávia nás odviezla naspäť do školy na obed. Keďže poobede sme nemali prácu, vyrazili sme zas na rybník „Mlyňák“ hlavne na generačky. Celý deň sa nič nedialo, no o pol siedmej na zakfmenom mieste prišiel prvý záber v podobe 9 kg vážiaceho a 80 cm dlhého kapra, ktorého som chytil na Dominikovu udicu. Udička to bola malá a tenká, skôr na malé rybky a navíjak Skatka udica ako luk, 15 minút boja a strach, čo povolí skôr.

Udička to vydržala a kaprík skončil v podberáku este fotka na pamiatku a už pláva zas v rybníku. Teraz však spokojní, aspoň ja, odchádzame na internát.

V utorok ráno odchádzame na Rybí Líheň. Tento deň bol najzaujímavejší. Začal sa výter kapra. Ako prvé sa začali vytierať mliečňaky. Odobratý mlieč sa uschová do chladničky kvôli lepšej kvalite. Ako druhé prišli na rad ikernačky. Po prestrihnutí zašitého pohlavného otvoru sa do suchej misky pri miernom tlaku na brušnú dutinu sypali ikry. Tie ďalej putovali na oplodňovací stôl, kde sa miešali s mliečom, neskôr s vodou a s mliekom, kvôli vysokej lepivosti. Po odlepovaní a poriadnom premiešaní sa ikry vyliali zo Zugských fliaš. Na moje prekvapenie sa výteru zúčastnil aj Jakub Váagner, známy športový rybár držiteľ svetového rekordu ulovenia najväčšej ryby zdolanej na rybársky prút, ktorý nám vrazil o svojich zážitkoch. Ešte sme spravili foto na pamiatku a pobrali sme sa na obed. Poobede ako každý deň sme šli na ryby, no zase raz sme len kfmili.

Streda sa niesla v pokojnejšom duchu, na jedenástu poobede bol naplánovaný záťah sieťou výlov, pretriedenie a následne presadenie rýb. Na však do jedenástej bolo kopu času, tak sme sa trochu povozili po okolitých rybníkoch a strediskách. O jedenástej sme boli pripravený na záťah. Vysoké čižmy, pršiplášte a kopa sily boli pripravené a čakali sme len nato, pokiaľ rybári na loďkách nevhodia do vody siete. Siete boli vhožené a už som len počul „tahej, tahej.“ Sieť bola zjadrená a už sa triedilo. Vytriedené ryby putovali do ďalšieho rybníka kvôli prehustenej obsádke. Keď prešiel triedičkou posledný kapor, celý mokří, unavení a zašpliechaní od slizu sme si vydýchli. Práca je už za nami a poobede nás čaká zas rybačka. Táto však bude výnimočná, pretože sme mali ísť na ryby s Jakubom na Rožmberk - najväčší rybník n v ČR. Rybačka to bola parádna, kapor za kaprom. Po 3 hodinách mal každý v konte viac ako tridsať kaprov. Spokojní odchádzame.

Vo štvrtok nás čaká exkurzia na pstruhárstve Kaplice a návšteva miestneho múzea o histórii kaprárstva v Třeboni. Poobede zase raz na Mlejňák na ryby.

V piatok ráno plní zážitkov odchádzame a dúfame, že sa sem ešte raz dostaneme. Rozmýšľam, že kvôli tomu prepadnem :-)

Poznámka redakcie:

Patrik Pravda

Šteniatko potrebuje k svojmu vývoju kvalitnejšiu a bohatšiu stravu ako dospelý psík. Dnes je možné dostať v špecializovaných predajniach kvalitnú stravu, správne vyváženú a bohatú na všetky potrebné látky. Krmivá majú uvedené množstvo potravy na vek a váhu psíka, ktorú musí šteňa denne skonzumovať.

Spravidla šteniatka vo veku od 3 mesiacov dostávajú stravu 3x denne. Mladé psy vo veku 6 - 12 mesiacov už len 2x denne. Dospelé psy buď raz denne, alebo podľa potreby tiež 2x denne. Hlavne veľkým psom je vhodné dennú dávku rozdeliť, aby naraz nedostal ich žalúdok veľkú časť potravy. Tiež staré psy a psy so sklonom k obezite by mali jesť menšie množstvá ale častejšie.

Pes by po nakŕmení mal odychovať a nevyvíjať žiadnu aktivitu. Predídete tak rozličným problémom zažívacieho charakteru či otočeniu žalúdka. Veľké plemená je vhodné kŕmiť so stolanu.

Katarína Pinčiarová, 3. A

Poznáte downhill?

Princíp je jednoduchý, jazdci štartujú podľa kategórii v pravidelných intervaloch vždy po jednom. Víťazom sa stáva pretekár, ktorý prejde vyznačenú jazdovú trať za najkratší čas. Jazdová trať meria cca 1900 – 2500 m (na Slovensku, s výnimkou Vrátnej), no môže to byť aj viac. Prevýšenie trate medzi štartom a cieľom je cca 350 – 700m. Jazdci prekonávajú tieto vzdialenosti približne za 2 – 5 minút. Maximálne rýchlosti sa pohybujú od 50 do 90 km/h (!)

Trate bývajú prírodné, alebo s umelými prekážkami, no stále ide o ťažký a strmý terén s množstvom zákrut, roliet, výmoľov, kameňov, koreňov a terénnych nerovností. Jazdci sa prepravujú na štart buď vlekem, alebo lanovkou.

Program pretekov – PROPOZÍCIE je treba si prečítať dostatočne včas pred pretekom na stránke www.downhill.sk alebo www.qq.sk. Dobré je poznať aj SÚŤAŽNÝ PORIADOK, ktorý je takisto každému dostupný. Obvykle trvajú preteky dva dni, keď prvý deň je venovaný tréningu, a druhý deň je ráno tréning a okolo 11 – 12 samotné preteky.

Predpokladom na štart a úspešný dojazd do cieľa je okrem schopností jazdca aj BICYKEL V PERFEKTNOM TECHNICKOM STAVE, ktorý je na túto disciplínu určený, t.j. má odpruženú vidlicu aj zadnú stavbu (zdvih vpredu aj vzadu 160-220mm) s výnimkou kategórie Hardtail (150 – 170mm), kotúčové brzdy, a pevné komponenty. POVINNOU výbavou každého jazdca je plná prilba – integrála, chrániče kolien, lakťov, chrbta a hrudníka. Odporúčajú sa aj ochranné okuliare, chrániče holení, a aj čoho len nechcete. Bicykel schopný jazdiť DH preteky zoženiete od cca 40 000 do 400 000 Sk :), a komplet chrániče za 9 – 30 000 Sk . Ak už teda máte potrebnú základnú výbavu, poďme sa chystať na preteky:

Na Slovensku máme dve najvyššie súťaže, jednou z nich je seriál Slovenský Pohár, ktorý má +- 5 pretekov a Majstrovstvá Slovenska,

TREBOŇ 2010

ktoré sú samostatným pretekom. To sú preteky, ktorých by sa mali pravidelne zúčastňovať jazdci klubu FREERIDE Košice. Okrem týchto pretekov budú určite aj iné lokálne preteky, a takisto majú svoje preteky aj naši susedia v Čechách, Maďarsku a v Poľsku.

Na všetkých pretekoch Slovenského pohára je treba preukázať sa pri registrácii LICENCIU, ktorá je POVINNÁ a vybavuje sa jednorázovo s platnosťou na jednu sezónu, buď osobne alebo prostredníctvom klubu (poplatok 150 – 400Sk podľa kategórie - viď www.cyklistikaszc.sk).

Na preteky slovenského pohára sa chodí väčšinou na celé 2 dni (2 noci), takže je treba rátať s nákladmi za cestu, ubytovanie na 2 noci (cca 200 – 500 os/noc, prípadne stan), poplatky za štartovné (300-350 Sk), poplatky za lanovku, prípadne vlek (400-500 Sk na 2 dni), nejakú stravu, pív a iné životabudiče :) Toto sú zhruba náklady, s ktorými je treba počítať v každom preteku. Za celú sezónu sa tak nabali celkom slušná suma, a to nerátam upgrady biku, a zničený materiál. Samotný ročný poplatok za členstvo v klube, ktorý bol v tejto sezóne stanovený na 200,- Sk + 50% z ceny dresu (nemusi platiť pre 2008), je popritom minimálny.

História futbalu v Európe. História futbalu v jednotlivých krajinách prakticky na všetkých kontinentoch ja rozmanitá. Možno sa na ňu divať z aspektu: dlhodobého (historického – prvé záznamy o futbale) a novodobého (z čias, keď bola založená prvá asociácia v Anglicku 1863).

Šport má paralelný vývoj s civilizáciou. Za prvé športové záznamy pokladáme kresby nájdené na ďalekom východe a v strednej Ázii. Do antického Ríma v Caesarovej dobe prišla hra podobná dnešnému futbalu a dostala meno harpastum (z gréckeho harpaston). Futbalový dávnovek: Na ďalekom východe v knihe Kon-gu-fu filozof Konfucius spomína loptovú hru, pri ktorej sa používali nohy a hlava. V Číne za dynastie cisára Cheng-ti poznali akýsi typ futbalu Tsu-chu, v ktorom sa kopalo do koženej lopty. Nadšenie pre futbal bolo také veľké, že básnici a spisovatelia ospevovali vtedajších hráčov podobne ako ospevujú v súčasnosti Pelého, Cruyffa, Maradonu či Romária, vytvorili s nich národných hrdinov. V japonských, indických a ďalších prameňoch z dávnych čias nachádzame zobrazenie a opisy vtedajšej futbalovej hry. Na stredný východ ho priniesli vojaci Alexandra Veľkého. Jeho rímskym pokračovaním je už spomínaná hra harpastum, podobná svojej stredovekej podobe, ktorú v Taliansku nazývali gioco del calcio a vo francúzsku soule alebo choule. harpastum sa hralo na ihrisku s podstatne menšími rozmermi, než mala hracia plocha na gioco del calcio. Základom hry bolo prenesenie lopty za vyznačenú čiaru. Hrali ju i najvyššie vrstvy spoločnosti, neraz aj oficiálni predstavitelia cirkvi. Z Ríma prešlo harpastum na územie dnešného Francúzska – to už boli rozmery ihriská omnoho väčšie. Využívali sa námestia, široké nádvorie i ulice. Hrávalo sa v nedeľu popoludní. Historické záznamy dosvedčujú, že futbal vo Francúzsku neostal, ale po bitke pri Hastingsse roku 1066 prenikol i za kanál, do Anglicka, Tam sa usilovne hral a rozvíjal. V 14. storočí bol futbal ľudovou zábavou, avšak bez akýchkoľvek pravidiel. Hral sa pri rozličných oslavách v uliciach miest desiatkami a nezriedka i stovkami hráčov. Účelom hry bolo dopraviť loptu akýmkoľvek spôsobom do mestskej brány. Stredoveký anglický futbal bol naozaj bitkou, pri ktorej bolo dovolené takmer všetko, lopta sa mohla niesť, kotúľať, kopať. Zápas trval 2 až 3 hodiny, často bol pri nich poškodzovaný súkromný i verejný majetok, dochádzalo ku zraneniam hráčov i divákov. Až tak, že dňa 13. apríla 1314 musel kráľ Edward II. vydať asi takýto zákaz: *“Pretože hra s veľkou loptou prináša veľa hluku a spôsobuje nemalé zranení, čo je Bohu nemilé, vyhlasujem zákaz pestovať onú hru v mestách a prikazujem pokutovať či uväzniť tých, ktorí ju budú naďalej hrať.”*

Z 12. júna 1349 sa nám dochoval ďalší zákaz, podľa ktorého je vo sviatočných dňoch oveľa vhodnejšie hádzať guľou a oštepom, než hrať hlúpu hru zvanú futbal... Neuplynulo ani tri a pol storočia a časy sa zmenili. Karol II., kráľ Anglicka a hlava tamojšej cirkvi nielenže roku 1681 vydal osobitné povolenie hrať futbal, sám ho i patrónoval ako hru potrebnú na fyzický rozvoj vojakov a námorníkov, ktorí tak verne slúžili. Pravda, po jeho smrti znova nastali pre futbal ťažké časy. Jednoduch, nie všetci panovníci ho tak ochotne podporovali. Futbalový novovek: Počas Svetovej výstavy v Londýne roku 1851 za vlády kráľovnej Viktórie bolo Anglicko na celkovom vzostupe. Rozvoj vedy, techniky, ekonomiky, kultúry aj športu bol evidentný. O futbal má záujem najmä stredná vrstva a robotníci, pre ktorých bol relaxáciou, zážitkom a radosťou. Rozvíja sa organizácia klubov a ich členovia chcú hrať futbal medzi sebou. Prvé cambridgeské pravidlá z roku 1848 ešte niesú dokonalé, preto bolo volanie po unifikácii futbalu stále silnejšie a silnejšie.

Zástupcovia popredných britských klubov a škôl založili v Londýne 26. októbra 1863 The football Association, prvú futbalovú asociáciu na svete, čím položili základy moderného futbalu. Londýnska Kráľovská ulica sa tým zapísala do novodobých dejín futbalu zlatými písmenami. Tu sa začali zjednocovať i pohľady na novodobý futbal. Účastníci slávneho rokovania však vytvorili pri výklade pravidiel dva tábory. Menšia časť účastníkov, reprezentovaná F.w.Campbellom, zastávala brutálnejšiu formu – rugby – a nemienila ustúpiť zo svojich pozícií, lenže hlasovanie vyznelo v ich neprospech v pomere 4:13. To pravé futbalové jadro, reprezentované väčšinou účastníkov londýnskeho rokovania, ustanovili vtedy základné pravidlá, ktoré určovali že: - lopta sa môže len driblovať, viesť - hra rukami neprichádza do úvahy, - podrážanie a strkanie je zakázané.

Martin Ritkuť, Róbert Pleško 2A

DOWNHILL nie je náhodou považovaný za kráľovskú disciplínu. Jazdí sa s maximálnym nasadením, kde za každú chybu alebo nepremyslený manéver sa tvrdo platí nielen stratou času, ale aj často nepekným pádom, ktorý môže mať nepríjemné následky. Jazdec je pod psychickým tlakom, okolo trate sú diváci, ktorí môžu „vyhecovať“ k preceneniu schopností. Zísť trať s plným nasadením je veľmi náročné na fyzickú. Netrénovaní jazdci tak s dychom nestačia už po prvých 300 metroch a krátko na to majú problém aj udržať rajdy v rukách, takže na trati bojujú viac sami so sebou aby vôbec celí došli dole, než aby išli skutočne rýchlo. Dôležité je uvedomiť si aj to, že na DH trati ide o jazdenie v oveľa vyšších rýchlostiach, než na aké sme zvyknutí z nášho najbližšieho okolia.

Každému, kto uvažuje sa týmto športom vážnejšie zaoberať, odporúčam pozrieť si www.gg.sk, www.downhill.sk, www.ride.sk, www.cyklistikaszc.sk a iné weby špecializované na downhill, ako aj SÚŤAŽNÝ PORIADOK.

Ivan Kňazko, 3. A

História Thajského boxu

História thajského boxu je úzko spätá so sťahovaním Thajských národov na územie dnešného Thajska. Bolo vytvorené ako doplnok vojnového umenia, ako systém boja bez zbrane. Prvá zmienka o turnajoch pochádza z 18. storočia. Po druhej svetovej vojne došlo v thajskom boxe k veľkým zmenám. Úpravy pravidiel boja premenili toto umenie na atraktívny šport, preto ho v súčasnosti cvičí veľa ľudí ako relax alebo športovo.

Čím je Thajský box výnimočný?

Na rozdiel od iných bojových umení sú údery zasadzované plnou silou bez zastavenia. Bojovníci vystupujú bosí, nosia boxerské rukavice. Okrem úderov päsťou sú povolené údery lakťami, kopy kolenami a nohami, pričom súper môže byť zhodený na zem.

To, čo dodáva thajskému boxu zvláštny charakter a vlastný rytmus je tradičná hudba, ktorá znie počas celého zápasu, rovnako ako rituál, ktorý predvádzajú borci pred zahájením boja. Ten sa predvádza tak, že borci v gracióznom predklone pozdravia publikum a preukážu úctu trénerom. Potom nasleduje séria spomalených pohybov, ktoré symbolizujú thajský box, cieľom ktorých je skoncentrovať sa na nadchádzajúci boj.

Priebeh boja

Po úvodnom rituáli sa obaja súperia odoberú do protiahlych rohov, kde dostanú posledné pokyny od trénerov. Pokiaľ sa zápas neskončí K.O., na konci každého kola sa sčítajú body a podľa nich sa určí víťaz. Bodujú sa iba techniky, ktoré presne a tvrdo zasiahnu súpera.

Ivan Hus, 2.A

Oblasť 51 (Area 51)

Tajnú americkú základňu označovanú ako Oblasť 51 (Area 51) pozná každý, ale málokto vie, čo sa tam vlastne deje. V tomto článku vám priblížim túto základňu z pohľadu histórie, polohy, realizovaných projektov, zabezpečenia, rôznych faktov a konšpiračných teórií viažucich sa k tejto základni.

História

Základňa bola založená v roku 1957, ale jej existencia bola vládou USA popieraná až do roku 1994, kedy pod tlakom dôkazov potvrdila jej existenciu. Táto základňa sa oficiálne nazýva Air Force Flight Test Center, Detachment 3 (Výskumné alebo Testovacie centrum leteckých síl, oddelenie 3). Neoficiálne má viacero názvov napríklad Neverland, Groom Lake, Dreamland a mnohé ďalšie.

Poloha základne

Základňa sa nachádza neďaleko vyschnutého jazera Groom Lake v južnej časti amerického štátu Nevada. Nájdete ju na súradniciach 37° 14' severne a 113° 48' západne. Okolité vrchy sú vlastníctvom americkej armády, čo znemožňuje nadsencom priamy výhľad na základňu. Najbližšie miesto, z ktorého je priamy výhľad na základňu je vrch Tikaboo Peak vzdialený 42 km východne.

Zabezpečenie základne

Základňa má vlastnú bezpečnostnú službu, ktorá je rozmiestnená na mnohých stanovištiach v okolí základne a taktiež využívajú terénne motorové vozidlá na obhliadky a konfrontáciu nechcených návštevníkov. Pri vstupe do oblasti sú výstražné tabule varujúce pred právom použiť smrtiacu silu v prípade prieniku do areálu. V púšti blízko základne sú rozmiestnené nášľapné bezpečnostné zariadenia, ktoré sú zakopané v piesku. Na blízkych vrcholoch sú rozmiestnené kamerové systémy monitorujúce celú oblasť. Bezpečnostná služba základne tiež využíva helikoptéry na sledovanie oblasti popri prípade zastrešovanie nechcených návštevníkov. Okolo objektu je natiiahnutý plot z ostnatého drôtu. V prípade veľkého záujmu a sledovania diania na tejto základni je možné, že týchto nadsencov navštívia agenti FBI a predvedú ich na vypočutie a v prípade, že sa preukáže neoprávnený vstup do areálu základne, alebo do jej blízkosti hrozí pokuta vo výške niekoľko tisíc amerických dolárov popri prípade väzenia za ohrozenie Národnej bezpečnosti. Taktiež vzdušný priestor nad a v okolí základne je prísne strážený.

Projekty

Na tejto základni boli realizované mnohé tajné projekty. Spomeniem len tie najznámejšie.

Projekt Senior Year a U2 – Tento projekt bol uskutočnený v spolupráci so CIA a jeho účelom boli špiónážne prelety nad Sovietskym zväzom počas Studenej vojny. V rámci tohto projektu bolo vyvinuté špiónážne lietadlo U2. Prvý uskutočnený let U2 bol v roku 1955 (2 roky pred neoficiálnym spustením základne).

Projekt Blackbird – Ešte počas vývoja U2 sa začal vývoj nového špiónážneho lietadla. Malo lietať vo veľkých výškach a rýchlosťou Mach 3 (1 020.87 m / s). Toto lietadlo vošlo neskôr do histórie ako SR-71 Blackbird. Kvôli servisným nárokom tohto lietadla došlo k masívnemu rozšíreniu hangárov a pristávacích plôch. Prototyp Blackbird-u A-12 vzlietol v roku 1962.

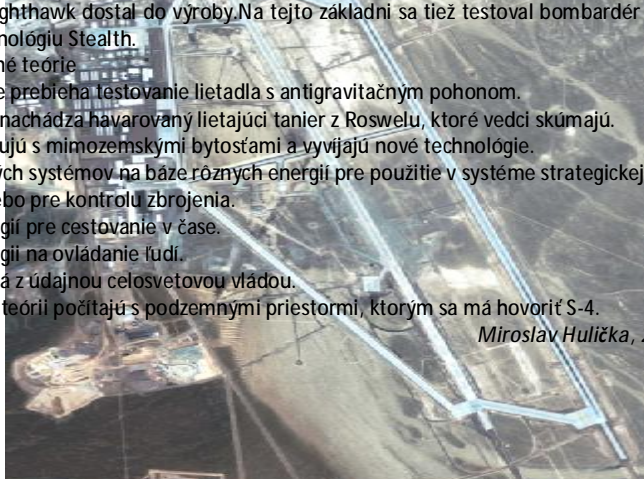
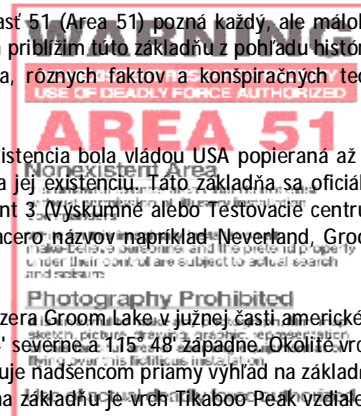
Projekty Have Blue a F 117 – V roku 1977 vzlietol prvý prototyp ľahkej prieskumnej stíhačky Have Blue, ktorá ako prvá stíhačka používala technológiu Stealth (mnohí ľudia ju mylne označovali ako UFO kvôli trojuholníkovému tvaru). Z tejto stíhačky neskôr vznikol stíhací bombardér F 117 Nighthawk. Séria testovaní týchto lietadiel skončila v roku 1981, kedy sa F117 Nighthawk dostal do výroby. Na tejto základni sa tiež testoval bombardér B2 využívajúci technológiu Stealth.

Konšpiračné a iné teórie

- V dnešnej dobe prebieha testovanie lietadla s antigravitačným pohonom.
- Na základni sa nachádza havarovaný lietajúci tanier z Roswelu, ktoré vedci skúmajú.
- Vedci komunikujú s mimozemskými bytosťami a vyvíjajú nové technológie.
- Vývoj zbraňových systémov na báze rôznych energií pre použitie v systéme strategické obrany (SDI) alebo pre kontrolu zbrojenia.
- Vývoj technológií pre cestovanie v čase.
- Vývoj technológií na ovládanie ľudí.
- Činnosť spojená z údajnou celosvetovou vládou.

Mnohé z týchto teórií počítajú s podzemnými priestormi, ktorým sa má hovoriť S-4.

Miroslav Hulička, 2.A

Muškárenie je forma rybárčenia, ktorá spočíva v napodobnení mušiek, ktorými sa živía ryby. Formou muškárenia je možné chytiť rôzne druhy rýb. Na slovenských riekach sa pomocou tohto typu rybárčenia chytajú lipne, pstruhy, aj iné druhy rýb, tiež jalec hlavatý a výnimočne sa môže dať „oklamať“ aj malá hlavátka podunajská.

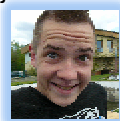
Podľa použitej techniky sa muškárenie rozdeľuje do nasledovných skupín:

Muškárenie so suchou muškou - je to takzvaný lov na sucho. Pri tomto spôsobe sa návnada, čiže muška pláva po hladine vody, preto je potrebné ju pravidelne sušiť, aby po každom nahodení plávala. Pohyb, ktorým sa muška suší, sa dá prirovnať k bičovaniu na prázdno. Ďalej sú rôzne pomôcky na to, aby návnada plávala lepšie a to rôzne typy masť, ktoré jej nedovolia namočiť sa skoro. Pre zmienku stojí spomenúť kačaciu masť. Neskôr prišiel na trh silikónový sprej. V prvom rade je jeho aplikácia na mušku podstatne jednoduchšia a po správnom aplikovaní vydrží oveľa dlhšie, ako iné prostriedky. Tento spôsob je pre veľa rybárov nenahraditeľný a to preto, lebo rybár vidí rybu priamo ako loví jeho návnadu. Tento spôsob bol vlastne zrodom celého muškárenia. Stále viac a viac sa zdokonaľuje a to v technikách, ale hlavne v spektre mušiek, ktoré sa čím ďalej tým viac približujú k reálnym muškám.

Muškárenie s mokrou muškou - je to spôsob muškárenia podobný predchádzajúcemu, ale muška sa pohybuje tesne pod hladinou. Tento variant rybári preferujú menej, a to možno z toho dôvodu, že rybár nevidí rybu, keď zoberie návnadu ako to je pri love na sucho. Napriek tomu v niektorých obdobiach a to hlavne na jar sa táto metóda používa na lov pstruha a ako návnada sa používa „muška“, ktorá napodobňuje malú ryбку takzvaný stímer.

Nymfovanie je to praktický typ muškárenia ako predchádzajúci, s tým rozdielom, že tu je návnada nymfa alebo iná forma larvy. Nymfa sa pohybuje tesne pri dne. Na čo slúži takzvaná zaťažovka. Je to nymfa, ktorá má za úlohu ťažiť ostatné nymfy na návezci, aby boli pri dne. Je to veľmi obľúbená metóda, lebo je jedna z najúspešnejších metód a to hlavne vtedy, keď ryby nezberajú hmyz.

Lov na „plávanú“

Na lov plávanou môžeme loviť všetky, u nás žijúce, druhy rýb. Od dravých ako zubáč, štika, sumec a iné, až po nedravé, akými sú kapor, pleskáč a dokonca aj lososovité ryby. Náradie a návnady sa zostavujú podľa cieľenej ryby, ktorú chceme uloviť.

Technika : „ľahká plávaná“

Do vzdialenosti približne 20cm od háčika umiestnime na silón vyvažovací brok s hmotnosťou 1-1,5g. Potom budeme postupne pridávať na silón vyvažovacie broky, stále s menšou a menšou hmotnosťou smerom k plaváku a v rozpätí cca 5cm od seba. Čím ideme bližšie k plaváku, tým pridávame menší vyvažovací brok a predlžujeme vzdialenosť od predchádzajúceho broku. Vždy po pridaní broku musíme skúsiť vyváženie plaváka, aby sme zabezpečili jeho dokonalé vyváženie. Ak je plavák vyvážený dorazovou gumičkou, nastavíme ponor nástrahy. Pri love kapra je najlepšie, ak nástraha leží na dne alebo je tesne nad dnom, nakoľko kapor väčšinou prijíma potravu z dna. Na háčik napichnete nástrahu a môžeme nahodiť na zvolené miesto. Lov na plávanú je najlepšie používať na stojatých alebo pomaly tečúcich vodách. Týmto spôsobom sa dá nástraha nahodiť aj do vzdialenosti 30 m a pri použití „anglických plavákov“ aj ďalej. Takýto spôsob lovu sa nám osvedčil pri jarných rybačkách, nakoľko je táto technika podstatne jemnejšia ako predchádzajúca. Dajú sa takto uloviť kapry do hmotnosti aj 3kg, veľké pleskáče o veľkosti aj 60cm a aj ďalšie druhy rýb. Vnadiť si môžeme hodením guľí pripravených z vnadiacej zmesi na lovné miesto.

Vzdialenosti medzi brokmi môžu byť rôzne závisí to len na rybárovi, a aj od hĺbky v mieste chytania.

Dominik Turan. 3.A

A na záver...

Blíži sa koniec školského roka, študentom prajeme úspešné ukončenie. Pedagógom veľa síl a trpezlivosti a všetkým krásne leto plné pohody, hodnotných zážitkov, priateľstiev, lások. Stretneme sa plní síl a energie v septembri.

„Potrebujeme dva roky, aby sme sa naučili hovoriť a šesťdesiat, aby sme sa naučili mlčať...“
(Ernest Hemingway)

Dôležité je, aby sme nielen mlčali, ale najmä pozorne počúvali. Potom môžeme aj lepšie pochopiť a akceptovať ľudí, s ktorými žijeme.

Väčšine konfliktov by sa dalo predísť, keby sme dokázali nielen počuť, ale aj pozorne a so záujmom počúvať argumenty iných.

Vtipy...

Na gynekológii je vizita. Primár sa pýta žien, ktoré budú rodiť.
Ako sa máte, a kedy budete rodiť?

Prvá: „Dobre pán primár. A rodím 15. augusta.“
Výborne.

Príde k druhej: A vy ako sa máte, a kedy budete rodiť?

„Dobre a rodím 15. augusta, pán primár.“

Nó !Vy tiež? Dobre.

Tretej sa pýta to isté a dostane tú istú odpoveď.

Keď príde k piatej rodičke, čaká tú istú odpoveď. Vy sa tiež máte dobre?

„Áno.“

A tiež rodíte 15. augusta?

„Nie, pán primár, ja som na tom zázname nebola!“

Počas návštevy v blázinci sa pýta návštevník riaditeľa, podľa akých kritérií bude rozhodnuté, či niekto bude zatvorený alebo nie.

Riaditeľ vysvetľuje:

No, my napustíme vaňu vodou, dáme kandidátovi lyžičku, hrnček a kýbeľ a poprosíme ho, aby vaňu vyprázdnil.

Návštevník hovorí:

Aha, rozumiem, normálny človek vezme kýbeľ, aby to išlo rýchlejšie, že?

Riaditeľ: Nie, normálny človek vytiahne špunt... Chcete pokoj s balkónom alebo bez?

Stretnú sa dve blondinky a jedna hovorí:

„Včera, keď sa vypol prúd, ostala som tri hodiny zaseknutá vo výťahu!“

„To je nič! ja som zasa tri hodiny stála na pohyblivých schodoch!“

Synček hovorí svojmu oteckovi:

-Dom nášho pána učiteľa je hotová rajska záhrada!

-A to už prečo? pýta sa otec.

-Jeho dcéra sa volá Eva, jej snúbenec Adam a svokru oslovuje ty had!

Réžia: Kamil Žiška

Dramaturgia: Zuzana Palenčíková

Hrajú: Eva Gašparová, Jana Oláhová, Nad'a Jelušáková, Miroslava Štefánková

„A budeme si šepkať“

Spolu s ostatnými žiakmi našej školy sme sa zúčastnili vynikajúceho divadelného predstavenia v Slovenskom komornom divadle v Martine. Predstavenie nám bolo blízke, lebo nám priblížilo obdobie realizmu, čo sme už na hodinách literatúry preberali. Hlavnými hrdinkami boli štyri autorky, ktoré chceli vzdelanie v časoch, keď to bolo pre ženy raritou. Len prostredníctvom náznaku, inotaje sme sa dozvedali o ich životoch, tvorbe, túžbach, manželoch a deťoch. Najviac sa nám páčila herečka Jana Oláhová, ktorú sme poznali prostredníctvom televízie zo seriálu Profesionáli a Ordinácia v ružovej záhrade. Po vizuálnej stránke sa nám páčili kostýmy herečiek a osvetlenie celého divadla. Boli sme vtiahnutí priamo do deja, keďže sme sedeli v prvých radoch. Po hodinkovom predstavení sme s dobrými pocitmi odchádzali z divadla, že zase sme o niečo múdrejší a hlavne, že máme pekný umelecký zážitok. Lepšie sa nám bude učiť obdobie realizmu na maturity, keď už máme nejakú predstavu. Budeme veľmi radi, ak sa nám naskytne ešte príležitosť navštíviť nejaké divadlo.

Katarína Pinčiarová, Marika Bulíková 3. A

V tomto vydaní časopisu sme sa snažili o to, aby prispel svojim dielom študent, akékoľvek, ktoré sa týka tvorby. Každý môže prispieť k tvorbe. Každý môže prispieť k tvorbe. Každý môže prispieť k tvorbe.

Z NAŠU TVORBY:

Deň narcisov

Troja muži zostali v noci pred zavretými bránami mesta. Jeden z nich bol opojený alkoholom, druhý omámený opiom a tretí oblúdený hašišom. Radili sa, ako sa dostať dnu.

Opilec zúrivo reval: „Vyvalme bránu, veď ja sám ju môžem rozbiť mečom.“

Muž, čo bol pod vplyvom ópia, ho tší: „Ale nie, pokojne si tu vonku poležme a ráno, keď otvoría bránu, pôjdeme do mesta.“

Najlepší návrh podáva tretí muž: „Čo sú to za nezmysly! Iba sa trochu zmenšíme a pretiahneme sa dnu kľúčovou dierkou!“

Stará perzská anekdota

Tohtoročný, v poradí už 14. ročník Dňa narcisov sa uskutočnil 16. apríla 2010

Pred 14 rokmi odštartovala Liga proti rakovine unikátny projekt Dňa narcisov. Počas rokov sa vypracoval vďaka dôvere ľudí a skvelej organizácii LPR v najväčšiu verejnoprospešnú finančnú zbierku na Slovensku. Takmer 95% populácie Slovenska tento projekt pozná a hodnotí ho pozitívne

Cieľom Dňa narcisov je vniesť problematiku boja proti rakovine ako aj pravdu o súčasnom postavení chorých na Slovensku bližšie k ľuďom - do ulíc, aby sa z choroby nestal strašák, ale fakt, ktorý ľudí spája. Deň narcisov sa už tradične koná v apríli každého roka. Jeho symbolom je žltý narcis - kvietok jari a nádeje, ktorý si ľudia pripínajú v tento deň na svoj odev, aby aj týmto spôsobom vyjadrili solidaritu s osobami postihnutými rakovinou.

Každý zapojený subjekt do zbierky Dňa narcisov je právnickou osobou, zodpovednou za vybraných dobrovoľníkov, ktorí budú 16. apríla zbierať dobrovoľné finančné príspevky od darcov a sympatizantov Ligy proti rakovine do pokladničiek vo všetkých mestách a obciach, kde majú prihlásené subjekty svoje sídlo. Prispievatelia dostali za svoj príspevok od dobrovoľníkov kvietok narcisu, vyjadrujúci spolupatričnosť s chorými a podporu preventívnych, informačných a psychosociálnych projektov a programov Ligy proti rakovine.

Deň narcisov každoročne pomáha popri sekretariáte LPR organizovať stovky spoluorganizátorov po celom Slovensku. Sú to pobočky LPR, školy, spolky, mestá, skautské oddiely, kluby dôchodcov, združenia SČK a mnoho iných ľudí dobrej vôle. Počas jediného dňa vyrážajú do ulíc miest a obcí s pokladničkami, aby mala verejnosť možnosť vhodiť do neľubovoľný príspevok a mohol sa tak pridať k veľkej rodine „narcisov“. Ostatné formy príspevkov sú vkladom na účet LPR alebo v posledných 4 rokoch aj zaslaním SMS v sieti mobilných operátorov. (bližšie o možnostiach príspevkov sa dočítate kliknutím na jednotlivé ročníky Dňa narcisov).

Okrem toho LPR SR podporujú aj mnohí partneri, ktorí sponzorsky umožňujú znášať náklady organizácie a zabezpečenia Dňa narcisov.

Financie vyzbierané v Deň narcisov prerozdeľuje LPR späť do projektov, na ktoré prichádzajú žiadosti zo všetkých regiónov Slovenska. Generálna rada LPR rozhoduje o prerozdelení výťažku v hlavných oblastiach a to: - psychosociálna - starostlivosť o onkologických pacientov - služby pre zlepšenie kvality ich života

- prenos výsledkov klinického a základného výskumu do diagnostiky, liečby a rehabilitácie onkologických pacientov. *Peter Kováč, Michal Ivaška 3.A*

Komu hrozí závislosť?

Pri zohľadnení rizikových faktorov sa dnes hovorí o trojfaktorovo podmienenej štruktúre. Označenie „trojfaktorová“ vychádza z faktu, že droga, jednotlivец a spoločenské okolie sú samostatné jednotky.

Vývoj závislosti sa neviaže len na jednu príčinu, je to skôr hra sily rozličných faktorov súvisiacich s osobnostnou charakteristikou, drogou a okolitým prostredím.

Podľa toho, či sa tieto faktory u človeka prejavujú negatívne, alebo pozitívne (napríklad nízke či vysoké sebahodnotenie, nekritický alebo kritický postoj k drogám), môžu predstavovať nebezpečenstvo alebo ochranu pred vývojom závislosti. Prevaha faktorov podporujúcich závislosť spúšťa osudný kolobeh.

U ľudí, ktorí užívajú drogy bez toho, že by sa stali od nich závislými, sú ochranné faktory existujúce pred užívaním drog silnejšie ako rizikové faktory. Môže to byť napríklad stabilný pocit hodnoty vlastnej osobnosti, vzťah k nedrogujúcim priateľom, uspokojivá pracovná činnosť alebo angažované záujmy vo voľnom čase. Užívanie bez závislosti síce existuje, no nie v takej miere, v akej tým argumentujú sami užívatelia drogy, neprípúšťajúci si svoj stav.

Porucha sebahodnotenia

Porucha vedomia vlastnej hodnoty je dôležitý rizikový faktor vo vývoji závislosti. Väčšinou sa spája s chýbajúcim sebavedomím (v styku s ostatnými) a nedostatkom dôvery vo vlastné schopnosti. Tolerancia záťaž je pri konfliktoch, strachu a napätí je veľmi nízka. Sklamania nedokáže človek znášať dlhšie a často sa im vyhýba práve užívaním drog. Psychiatria to vyjadruje pojmami „oddialenie odmeny“ a „negatívne zážitky“. Znamenajú to, že postihnutí môžu byť sami k sebe dosť krutí a väčšinou sú odkázaní na pasívnu zábavu. Vo voľnom čase sú odkázaní na svoje

okolie, kde takmer všetko považujú za nudné. Nemajú záľuby ani hlbšie záujmy. Škola alebo práca ich nudí, mladí ľudia nemajú predstavy o svojom budúcom zamestnaní ani konkrétne plány do budúcnosti. S chýbajúcou orientáciou na povolanie súvisí rezignovaný postoj („aj tak nič nemá zmysel“) alebo mentalita „bezvýznamného rebela“; to sú charakteristické črty ľudí, ktorí sú ohrození závislosťou, predovšetkým mladých.

Ako sa stavia k drogám blízke okolie?

Postoj blízkeho okolia k užívaniu drogy je ďalší rizikový faktor. Patrí sem aj momentálny vzor konzumácie prijímaný v primárnom spoločenskom prostredí. To, že abstinent v partii opilcov tiež raz okúsi pivo alebo v partii „huličov“ (návykových fajčiarov hašiša) kanabis, sa dá očakávať. V súčasnosti narastá aj počet skupín vytvárajúcich sa podľa sektárskej, národnostnej, triednej či politickej orientácie.

Von

Žil som v svete strašne zlom,
no netlačil sa z neho von.
Sám som v bludnom kruhu tápal,
ubližoval, ranil, zrádzal.

Rodičia ma nebili,
vždycky ma len prosili:
Vráť sa naspäť do života,
bez bariér a bez plota.
Obnov v sebe znova krásne,
životy sú ako básne.

Moja báseň o živote,
čierne prázdno v zlej samote.
Musím z toho ihneď von,
už nechcem byť pijanom.
No básniť vždy nestačí,
keď ťa droga pritlačí.
Urob preto ten krok správny
a budeš sa cítiť slávny,
že si niečo dokázal,
zlú minulosť vymazal.

Začni znova, chce to silu,
bojuj, mysl na rodinu.
Tá pri tebe vždycky stála
a nikdy ťa nesklamala.
Dokáž svojim rodičom,
že si čistý, že si von
z toho kruhu bludného - čierneho a
smutného.

Začni písať nové básne a uvidíš, jak je krásne žiť svoj život po novom jak vo svete ružovom.

Ak si pevne odhodlaný a svoj cieľ máš pevne v dlani, tak nasadni do toho vlaku, čo sa vznáša ku oblaku, čo sa vznáša v čistom svetle, abstinenčnom

krásnom lete.

Vznášaj sa tou oblohou i tou cestou dúhovou.

Vznášaj sa len ďalej a už nevrav „nalej“!

Používaj nové slová, vráť na naspäť do domova, poď akuj sa rodičom a povedz:

„Už čistý som, už som von.“

Slovenský ex-user

(z časopisu
Nezávislosť, roč.
5, č. 7/2001,

Inštitút
drogových
závislostí,
Bratislava)

Vplyv prostredia a nekritický postoj rodičov k alkoholu tiež výrazne podporujú vývoj závislosti. Mladý človek, ktorý od malička vníma okolo seba (najmä v prostredí svojich najbližších) pravidelnú konzumáciu alkoholu, cigariet či iných návykových prostriedkov, môže ľahko získať dojem, že ide o bežné, neškodné alebo i spoločensky potrebné, ba až prospešné javy. Ohrozenie alkoholom či drogami je možné napr. v skupine trvalo nezamestnaných či bezdomovcov.

Aktuálne krízy

Aktuálne krízy zvyšujú riziko nástupu závislosti. Môže to byť zlyhanie v škole alebo neúspech v zamestnaní, výpoveď či nezamestnanosť, ale aj sklamanie v láske alebo rozchod s partnerom. Tieto krízy často zosilňujú už existujúce problémy, a tým prispievajú k zvyšovaniu konzumácie drog. Účinky drog, problémy osobnosti a vplyvy prostredia navzájom do seba zapadajú ako kolieska v hodinovom strojčeku. Osudný kolobeh, na konci ktorého je závislosť, sa uvedie do chodu.

Prerušenie osobných väzieb - ďalší rizikový faktor

Treba rozobrať ďalší dôležitý faktor podieľajúci sa na vytvorení závislosti. Do ťažkostí „riešiteľných drogou“ sa ľahšie môžu dostať mladí ľudia, ktorých v detstve alebo v období dospievania poznamenalo prerušenie vzťahu k blízkej osobe. Neraz to býva aj rozvod rodičov. Nesmieme zabúdať ani na choroby, nehody, smrť, no i menej dramatické udalosti, ako presťahovanie do iného mesta, nová trieda v škole alebo prerušenie starých priateľstiev.

Nemožno jednoznačne vyvodit' záver, že pri udalostiach tohto typu zákonite vzniká závislosť, ale stáva sa to veľmi často. V príbehu dievčiny z nášho úvodu to bolo očividné. Dôležitým bodom v spomínanom životnom príbehu bolo i to, že sa rodičia rozišli. Navyše, rodina sa presťahovala práve v období jej nastupujúcej puberty a zmäteného sebaobrazu.

Barbora Junasová, 2. A

Marihuana a jej následky

Ak je dnes Cannabis (hašiš a marihuana) jednou z najspornejších drog, je to iba z jediného dôvodu: fakty o Cannabise sú známe len málo alebo vôbec nie. Cieľom tohto príspevku je aspoň trochu pomôcť mladistvým i dospelým k lepšej orientácii v záplave protichodných názorov, poloprávd a niekedy klamstiev.

„Čo je joint?“

Pod týmto pojmom sa rozumie určitý druh vlastnoručne pripravenej cigarety, ktorá obsahuje

niektorú z foriem drogy pripravované z rastliny Cannabis, a to: buď v čistej podobe, alebo v zmesi s tabakom.

„Čo je Cannabis?“

Cannabis je odborný názov pre konope - rastlinu, ktorá je rozšírená po celom svete. Konope vylučuje živice, ktorá obsahuje účinné omamné látky. Pojem Cannabis sa preto používa v užšom slova zmysle ako psychotropná droga.

„Čo je THC?“

Živice vylučované z rastlín Cannabis (predovšetkým zo samičích kvetov) je obsiahnutá vlastná psychoaktívna účinná látka, totiž THC, tj éterický olej. Konope s nízkym obsahom THC (úžitkové konope) sa požíva v priemyselnej výrobe, zatiaľ čo rastliny s vysokým obsahom THC slúži ako tzv. drogová konopa k príprave hašiša a marihuany.

„Čo je marihuana?“

Marihuana („marjánka, Mája, Tráva) sú sušené a hrubo rozdrvené listy a kúsky stoniek rastliny Cannabis, ktoré sa miešajú s lupeňmi, ktoré obsahujú veľké množstvo účinnej látky.

PRAVDY O DLHODOBOM UŽÍVANÍ MARIHUANY

- môže veľmi rýchlo vzniknúť psychický návyk
- ak fajčíte jointy každý deň, ste na dobrej ceste, ako získať návyk
- môže vás priviesť k psychiatrovi
- môže vás priviesť k tvrdým drogám

Martin Chovanec 3. A

Týranie zvierat

Ako sa chováš ku zvieratám, taký si človek!!!

Táto téma je veľmi smutná. Bohužiaľ tým, že budeme písať o neľudských skutkoch nás ľudí, veci nepomôžeme. Všetko sa začína výchovou človečička o malička. Čo môžeme urobiť je **vštepovať deťom** v našej rodine a blízkom okolí **lásku nemým tvorom**. Ostatná kritika, resp. poslanci a inštitúcie sa v tejto veci angažujú, le aby sa zviditeľnili.

Zákon o týraní zvierat na Slovensku

Paragraf 21 Ochrana zvierat zákona platného od roku 2002 hovorí: „ Za priestupok uvedený v odseku 1 sa uloží pokuta do 10000 Sk.“(Zákon NR SR 488/2002 veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov, autorský zákon) **Odsek rovnakého paragrafu tohto zákona znie :** „Za priestupok uvedený v odseku 1, ak sa týkajú nudzových opatrení, sa uloží pokuta do 20000 Sk.“(Zákon NR SR 488/2002 veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov, autorský zákon) **Odsek pokračuje :** „ Ak sa fyzická osoba dopustí priestupku opakovane, uloží sa jej pokuta d výšky dvojnásobku pokút uvedených v odsekoch 2 a 3. Za opakovaný sa považujú priestupok, ku ktorému došlo od jedného roka od preukázania predchádzajúceho priestupku.“

Trestný zákon hovorí, že ak týrame (alebo až utýrame) zviera, budeme potrestaný zákazom činnosti, peňažným trestom alebo odňatím slobody až na jeden rok. Ak týram (alebo až utýrame) zviera na mieste verejne prístupnom alebo verejne, potrestáme s odňatím slobody až na 2 roky.

Ministerstvo pôdohospodárstva je ústredným orgánom ochrany zvierat, pod jeho pôsobnosť spadajú uplatňovanie zákonov pre ochranu zvierat v praxi.

Ako predchádzať týraniu zvierat – čo robiť ak sa s týraním zvierat stretnete

1. Nahlasovanie prípadu - pri nahlasovaní prípadu je nevyhnutný

- presný opis situácie a okolností, za ktorých k týraniu došlo
- meno a adresa páchatateľa - či už je to majiteľ zvierateľa, alebo cudzí človek
- kedy a kde došlo ku týraniu a či ide o týranie dlhodobé alebo náhodné
- popíšte, či zviera prejavuje známky fyzického alebo psychického týrania, známky podvýživy
- kontakt na vás - ak o to požiadate, vaše osobné údaje zostanú utajené
- foto / videodokumentácia / svedkovia = zrýchli to postup a posudzovanie prípadu. Je to veľmi potrebné pri posudzovaní dôležitosti a ďalšieho postupu, vzhľadom na množstvo riešených prípadov týrania. Aby bolo týranie jednoduchšie postihnuteľné a ste jeho svedkom, najvhodnejšie je odfoťiť týrané zviera - zranenia, viditeľné zanedbanie starostlivosti, podmienky v ktorých žije, celkový a detailný pohľad na zviera a ďalšie zábery, ktoré by mohli pomôcť pri riešení.

Veľmi vhodné je mať svedkov (aspoň jedného). Samozrejme je nevyhnutné hlásiť každý prípad týrania, aj keď nemáte všetky tieto informácie či fotodokumentáciu.

2. Ako môžete riešiť prípad Vy?

Pri podozrení z týrania zvierat sa môžete obrátiť priamo na inšpektora Regionálnej veterinárnej správy - RVPS, ktorá je povinná riešiť každú sťažnosť na porušovanie Zákona o veterinárnej starostlivosti a ochrane zvierat č. 39/2007.

Sťažnosť sa podáva písomne s uvedením informácií spomínaných v predchádzajúcom bode.

Ak sa rozhodnete poslať podnet sami, nezabudnite RVPS požiadať, aby vás informoval o riešení. Tiež by sme vás radi požiadali, aby ste nám zaslali kópie z každého prípadu je pre nás veľmi dôležité mať prehľad o množstve a charaktere prípadov týrania. Tie Vám môžeme pomôcť pri urgovaní riešenia prípadov.

RVPS je kompetentným orgánom, ktorý môže po prešetrení prípadu uložiť opatrenia na nápravu alebo chov zakázať. Súkromnej osobe môže uložiť pokutu do 10 000,- Sk právnickej osobe, ktorej predmetom je chov do 500 000,- Sk. Podľa trestného zákona je za týranie zvierateľa možné uložiť trest odňatia slobody až na 2 roky.

Sme milované i nenávidené, chránené i týrané. Ale sme ako vy! Sme vaši priatelia! Prečo nám ubližujete?

Zaslúžime si žiť!!!
Netýrajte nás!

www.funny-web.estranky.sk

CHOV PSOV

Chov psov je nie len pekným

a príjemným hobby, no vyžaduje starostlivosť a zodpovednosť. Pes je "produktom človeka". Teda sa vo voľnej prírode nenachádza, nachádzajú sa len jeho dávni predkovia a vzdialení príbuzní - psovité šelmy (ako je vlk, hyena, dingo...). Z toho vyplýva, že sme za ich prítomnosť plne zodpovední. Zodpovedáme za to, že prichádzajú na tento svet. Ovplyvňujeme ich výzor, povahové danosti, zdravotný stav i kvalitu života.

Prestaňme sa teda neustále za niečo skrývať a na niečo hrať. Je len na našej zodpovednosti život iných tvorov. Tak ako sme zodpovední za výchovu našich detí, tak je to aj u psov. Zodpovednosť chovateľa nekončí predajom šteňaťa. Ani zodpovednosť majiteľa nekončí nakrmením svojho psa, prípadne jeho príležitostným pohladením... Sme zodpovední za kvalitu jeho života, za jeho správanie, ale rovnako za jeho vplyv na okolie.

Preto je nevyhnuté pristupovať svedomito k rozvážnemu premysleniu o jeho obstaraní a chove.

V tejto časti vám priblížim niekoľko nasledovných tém:

STAROSTLIVOSŤ

Chov psa si vyžaduje značnú starostlivosť. Keďže sme plne zodpovední za prítomnosť psov ako živočíšneho druhu na tejto planéte, musíme sa o nich patrične postarať a zabezpečiť im kvalitný život po našom boku.

Tvrdíme, že psy sú najlepšími priateľmi človeka. Tak urobme všetko preto, aby si toto isté mohli myslieť aj oni o nás.

KŔMENIE

Kvalitná a pravidelná potrava je veľmi dôležitá pre každý živý organizmus. Od jej množstva a zloženia je závislý imunitný systém a teda zdravie psíka, ako aj jeho psychický stav. Hladný či chorý pes je nervózny a určite nebude šťastný, nebude nadšene plniť vaše príania ani sa nebude môcť spolu s vami tešiť zo života.

3. Zvláštne prípady

V prípade, že sa stanete svedkom usmrtenia zvieratá strelbou (poľovníci, polícia, šarhovská služba, SBS, či občan s legálnou zbraňou) neváhajte a zavolajte na miesto činu políciu a žiadajte, aby bol prípad zdokumentovaný (aj pri usmrtení policajtmí). Zvieratá totiž môže byť usmrtené iba veterinárom s výnimkou napadnutia a ohrozenia človeka.

Telo mŕtveho zvieratá zanešte k veterinárovi, ktorý vám vystaví potvrdenie o príčine smrti a o spôsobe zabitia (projektil môže pomôcť usvedčiť páchateľa podľa nezameniteľných stôp - niečo ako odtlačok prsta). Ako vždy je veľmi vhodná fotodokumentácia. Tento postup je dôležitý aj pri utýraní zvieratá na smrť. Každý takýto prípad nám prosím oznámte, skúsime vám poradiť ako riešiť a zabezpečiť postih voči páchateľovi. Ak páchateľ nie je známy, podajte trestné oznámenie na neznámeho páchateľa.

Zákony:

39/2007 Z.z. Zákon o veterinárnej starostlivosti a ochrane zvierat

Vyhlášky:

230/1998 Z.z. o chove hospodárskych zvierat a o usmrcovaní jatočných zvierat

231/1998 Z.z. o chove spoločenských zvierat, divých zvierat a nebezpečných živočíchov a o ochrane pokusných zvierat

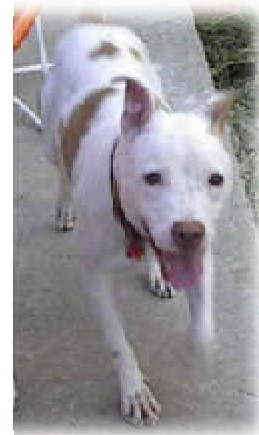
407/2002 Z.z. vykonávacie predpisy k zákonu o poľovníctve

A toto je realita :o/

Predtým

Teraz

Viac na mojej web stránke: <http://sites.google.com/site/ewkahulickova/home>

Posledný májový týždeň sme sa zúčastnili tradičnej výmennej rybárskej praxe. Cesta to bola dlhá, no tabuľka Třeboň bola vykúpením. Plní očakávania, čo sa bude diať ďalšie dni sme povybalovali veci a ubytovali sme sa na internáte. Privítali nás 3 kg párkov a dva chleby, keďže bola nedeľa. Poobede sme sa rozhodli ísť na ryby na školský rybník s vyradenými generačnými kaprami pri mlyne Josefa Jindry, slangovo nazývaný „Mlyňák“. Prvý deň sme ryby iba kfmili, nechytili sme nič. Sklamaní sme odišli na internát.

V pondelok po raňajkách sme nastúpili do rozpadnutej Ávie a odišli na Rybí Líheň. Keď sme sme vošli dnu, liaheň bola rozdelená na dve časti. V jednej časti sa nachádzali bazény s generačnými kaprami rozdelené podľa pohlavia a ošupenia. V druhej časti sa nachádzali žľaby s kaprimí plódkimi a nad nimi Zugské fľaše s kaprimí ikrami. Začalo sa pracovať. Ako prvé sa začalo hypofizovať, označovať a zapisovať. Po ukončení manipulácie s rybami sme sa presunuli pripraviť potrebné veci na výter. Vyčistili a dezinfikovali fľaše a žľaby. Ani som sa nenazdal a už bolo po prvom dni na praxi. Ávia nás odviezla naspäť do školy na obed. Keďže poobede sme nemali prácu, vyrazili sme zas na rybník „Mlyňák“ hlavne na generačky. Celý deň sa nič nedialo, no o pol siedmej na zakfmenom mieste prišiel prvý záber v podobe 9 kg vážiaceho a 80 cm dlhého kapra, ktorého som chytil na Dominikovu udicu. Udička to bola malá a tenká, skôr na malé rybky a navíjak Skatka udica ako luk, 15 minút boja a strach, čo povolí skôr.

Udička to vydržala a kaprík skončil v podberáku este fotka na pamiatku a už pláva zas v rybníku. Teraz však spokojní, aspoň ja, odchádzame na internát.

V utorok ráno odchádzame na Rybí Líheň. Tento deň bol najzaujímavejší. Začal sa výter kapra. Ako prvé sa začali vytierať mliečňaky. Odobratý mlieč sa uschová do chladničky kvôli lepšej kvalite. Ako druhé prišli na rad ikernačky. Po prestrihnutí zašitého pohlavného otvoru sa do suchej misky pri miernom tlaku na brušnú dutinu sypali ikry. Tie ďalej putovali na oplodňovací stôl, kde sa miešali s mliečom, neskôr s vodou a s mliekom, kvôli vysokej lepivosti. Po odlepovaní a poriadnom premiešaní sa ikry vyliali zo Zugských fliaš. Na moje prekvapenie sa výteru zúčastnil aj Jakub Vágnér, známy športový rybár držiteľ svetového rekordu ulovenia najväčšej ryby zdolanej na rybársky prút, ktorý nám vrazil o svojich zážitkoch. Ešte sme spravili foto na pamiatku a pobrali sme sa na obed. Poobede ako každý deň sme šli na ryby, no zase raz sme len kfmili.

Streda sa niesla v pokojnejšom duchu, na jedenástu poobede bol naplánovaný záťah sieťou výlov, pretriedenie a následne presadenie rýb. Na však do jedenástej bolo kopu času, tak sme sa trochu povozili po okolitých rybníkoch a strediskách. O jedenástej sme boli pripravený na záťah. Vysoké čižmy, pršiplášte a kopa sily boli pripravené a čakali sme len nato, pokiaľ rybári na loďkách nevhodia do vody siete. Siete boli vhozené a už som len počul „tahej, tahej.“ Sieť bola zjadrená a už sa triedilo. Vytriedené ryby putovali do ďalšieho rybníka kvôli prehustenej obsádke. Keď prešiel triedičkou posledný kapor, celý mokrá, unavení a zašpliechaní od slizu sme si vydýchli. Práca je už za nami a poobede nás čaká zas rybačka. Táto však bude výnimočná, pretože sme mali ísť na ryby s Jakubom na Rožmberk - najväčší rybník n v ČR. Rybačka to bola parádna, kapor za kaprom. Po 3 hodinách mal každý v konte viac ako tridsať kaprov. Spokojní odchádzame.

Vo štvrtok nás čaká exkurzia na pstruhárstve Kaplice a návšteva miestneho múzea o histórii kaprárstva v Třeboni. Poobede zase raz na Mlejňák na ryby.

V piatok ráno plní zážitkov odchádzame a dúfame, že sa sem ešte raz dostaneme. Rozmýšľam, že kvôli tomu prepadnem :-)

Patrik Pravda

Šteniatko potrebuje k svojmu vývoju kvalitnejšiu a bohatšiu stravu ako dospelý psík. Dnes je možné dostať v špecializovaných predajniach kvalitnú stravu, správne vyváženú a bohatú na všetky potrebné látky. Krmivá majú uvedené množstvo potravy na vek a váhu psíka, ktorú musí šteňa denne skonzumovať.

Spravidla šteniatka vo veku od 3 mesiacov dostávajú stravu 3x denne. Mladé psy vo veku 6 - 12 mesiacov už len 2x denne. Dospelé psy buď raz denne, alebo podľa potreby tiež 2x denne. Hlavne veľkým psom je vhodné dennú dávku rozdeliť, aby naraz nedostal ich žalúdok veľkú časť potravy. Tiež staré psy a psy so sklonom k obezite by mali jesť menšie množstvá ale častejšie.

Pes by po nakŕmení mal odychovať a nevyvíjať žiadnu aktivitu. Predídete tak rozličným problémom zažívacieho charakteru či otočeniu žalúdka. Veľké plemená je vhodné kŕmiť so stojanu.

Katarína Pinčiarová, 3. A

Poznáte downhill?

Princíp je jednoduchý, jazdci štartujú podľa kategórii v pravidelných intervaloch vždy po jednom. Víťazom sa stáva pretekár, ktorý prejde vyznačenú jazdovú trať za najkratší čas. Jazdovú trať meria cca 1900 – 2500 m (na Slovensku, s výnimkou Vrátnej), no môže to byť aj viac. Prevýšenie trate medzi štartom a cieľom je cca 350 – 700m. Jazdci prekonávajú tieto vzdialenosti približne za 2 – 5 minút. Maximálne rýchlosti sa pohybujú od 50 do 90 km/h (!)

Trate bývajú prírodné, alebo s umelými prekážkami, no stále ide o ťažký a strmý terén s množstvom zákrut, roliet, výmoľov, kameňov, koreňov a terénnych nerovností. Jazdci sa prepravujú na štart buď vlekem, alebo lanovkou.

Program pretekov – PROPOZÍCIE je treba si prečítať dostatočne včas pred pretekom na stránke www.downhill.sk alebo www.qq.sk. Dobré je poznať aj SÚŤAŽNÝ PORIADOK, ktorý je takisto každému dostupný. Obvykle trvajú preteky dva dni, keď prvý deň je venovaný tréningu, a druhý deň je ráno tréning a okolo 11 – 12 samotné preteky.

Predpokladom na štart a úspešný dojazd do cieľa je okrem schopností jazdca aj BICYKEL V PERFEKTNOM TECHNICKOM STAVE, ktorý je na túto disciplínu určený, t.j. má odpruženú vidlicu aj zadnú stavbu (zdvih vpredu aj vzadu 160-220mm) s výnimkou kategórie Hardtail (150 – 170mm), kotúčové brzdy, a pevné komponenty. POVINNOU výbavou každého jazdca je plná prilba – integrála, chrániče kolien, lakťov, chrbta a hrudníka. Odporúčajú sa aj ochranné okuliare, chrániče holení, a aj čoho len nechcete. Bicykel schopný jazdiť DH preteky zoženiete od cca 40 000 do 400 000 Sk :), a komplet chrániče za 9 – 30 000 Sk . Ak už teda máte potrebnú základnú výbavu, poďme sa chystať na preteky:

Na Slovensku máme dve najvyššie súťaže, jednou z nich je seriál Slovenský Pohár, ktorý má +- 5 pretekov a Majstrovstvá Slovenska,

TREBOŇ 2010

ktoré sú samostatným pretekom. To sú preteky, ktorých by sa mali pravidelne zúčastňovať jazdci klubu FREERIDE Košice. Okrem týchto pretekov budú určite aj iné lokálne preteky, a takisto majú svoje preteky aj naši susedia v Čechách, Maďarsku a v Poľsku.

Na všetkých pretekoch Slovenského pohára je treba preukázať sa pri registrácii LICENCIU, ktorá je POVINNÁ a vybavuje sa jednorázovo s platnosťou na jednu sezónu, buď osobne alebo prostredníctvom klubu (poplatok 150 – 400Sk podľa kategórie - viď www.cyklistikaszc.sk).

Na preteky slovenského pohára sa chodí väčšinou na celé 2 dni (2 noci), takže je treba rátať s nákladmi za cestu, ubytovanie na 2 noci (cca 200 – 500 os/noc, prípadne stan), poplatky za štartovné (300-350 Sk), poplatky za lanovku, prípadne vlek (400-500 Sk na 2 dni), nejakú stravu, pívá a iné životabudiče :) Toto sú zhruba náklady, s ktorými je treba počítať v každom preteku. Za celú sezónu sa tak nabali celkom slušná suma, a to nerátam upgrady biku, a zničený materiál. Samotný ročný poplatok za členstvo v klube, ktorý bol v tejto sezóne stanovený na 200,- Sk + 50% z ceny dresu (nemusi platiť pre 2008), je popritom minimálny.

História futbalu v Európe. História futbalu v jednotlivých krajinách prakticky na všetkých kontinentoch ja rozmanitá. Možno sa na ňu divať z aspektu: dlhodobého (historického – prvé záznamy o futbale) a novodobého (z čias, keď bola založená prvá asociácia v Anglicku 1863).

Šport má paralelný vývoj s civilizáciou. Za prvé športové záznamy pokladáme kresby nájdené na ďalekom východe a v strednej Ázii. Do antického Ríma v Caesarovej dobe prišla hra podobná dnešnému futbalu a dostala meno harpastum (z gréckeho harpaston). Futbalový dávnovek: Na ďalekom východe v knihe Kon-gu-fu filozof Konfucius spomína loptovú hru, pri ktorej sa používali nohy a hlava. V Číne za dynastie cisára Cheng-ti poznali akýsi typ futbalu Tsu-chu, v ktorom sa kopalo do koženej lopty. Nadšenie pre futbal bolo také veľké, že básnici a spisovatelia ospevovali vtedajších hráčov podobne ako ospevujú v súčasnosti Pelého, Cruyffa, Maradonu či Romária, vytvorili s nich národných hrdinov. V japonských, indických a ďalších prameňoch z dávnych čias nachádzame zobrazenie a opisy vtedajšej futbalovej hry. Na stredný východ ho priniesli vojaci Alexandra Veľkého. Jeho rímskym pokračovaním je už spomínaná hra harpastum, podobná svojej stredovekej podobe, ktorú v Taliansku nazývali gioco del calcio a vo francúzsku soule alebo choule. harpastum sa hralo na ihrisku s podstatne menšími rozmermi, než mala hracia plocha na gioco del calcio. Základom hry bolo prenesenie lopty za vyznačenú čiaru. Hrali ju i najvyššie vrstvy spoločnosti, neraz aj oficiálni predstavitelia cirkvi. Z Ríma prešlo harpastum na územie dnešného Francúzska – to už boli rozmery ihriská omnoho väčšie. Využívali sa námestia, široké nadvoria i ulice. Hrávalo sa v nedeľu popoludní. Historické záznamy dosvedčujú, že futbal vo Francúzsku neostal, ale po bitke pri Hastingsse roku 1066 prenikol i za kanál, do Anglicka, Tam sa usilovne hral a rozvíjal. V 14. storočí bol futbal ľudovou zábavou, avšak bez akýchkoľvek pravidiel. Hral sa pri rozličných oslavách v uliciach miest desiatkami a nezriedka i stovkami hráčov. Účelom hry bolo dopraviť loptu akýmkoľvek spôsobom do mestskej brány. Stredoveký anglický futbal bol naozaj bitkou, pri ktorej bolo dovolené takmer všetko, lopta sa mohla niesť, kotúľať, kopať. Zápas trval 2 až 3 hodiny, často bol pri nich poškodzovaný súkromný i verejný majetok, dochádzalo ku zraneniam hráčov i divákov. Až tak, že dňa 13. apríla 1314 musel kráľ Edward II. vydať asi takýto zákaz: *“Pretože hra s veľkou loptou prináša veľa hluku a spôsobuje nemalé zranení, čo je Bohu nemilé, vyhlasujem zákaz pestovať onú hru v mestách a prikazujem pokutovať či uväzniť tých, ktorí ju budú naďalej hrať.”*

Z 12. júna 1349 sa nám dochoval ďalší zákaz, podľa ktorého je vo sviatočných dňoch oveľa vhodnejšie hádzať guľou a oštepom, než hrať hlúpu hru zvanú futbal... Neuplynulo ani tri a pol storočia a časy sa zmenili. Karol II., kráľ Anglicka a hlava tamojšej cirkvi nielenže roku 1681 vydal osobitné povolenie hrať futbal, sám ho i patrónoval ako hru potrebnú na fyzický rozvoj vojakov a námorníkov, ktorí tak verne slúžili. Pravda, po jeho smrti znova nastali pre futbal ťažké časy. Jednoduch, nie všetci panovníci ho tak ochotne podporovali. Futbalový novovek: Počas Svetovej výstavy v Londýne roku 1851 za vlády kráľovnej Viktórie bolo Anglicko na celkovom vzostupe. Rozvoj vedy, techniky, ekonomiky, kultúry aj športu bol evidentný. O futbal má záujem najmä stredná vrstva a robotníci, pre ktorých bol relaxáciou, zážitkom a radosťou. Rozvíja sa organizácia klubov a ich členovia chcú hrať futbal medzi sebou. Prvé cambridgeské pravidlá z roku 1848 ešte niesú dokonalé, preto bolo volanie po unifikácii futbalu stále silnejšie a silnejšie.

Zástupcovia popredných britských klubov a škôl založili v Londýne 26. októbra 1863 The football Association, prvú futbalovú asociáciu na svete, čím položili základy moderného futbalu. Londýnska Kráľovská ulica sa tým zapísala do novodobých dejín futbalu zlatými písmenami. Tu sa začali zjednocovať i pohľady na novodobý futbal. Účastníci slávneho rokovania však vytvorili pri výklade pravidiel dva tábory. Menšia časť účastníkov, reprezentovaná F.w.Campbellom, zastávala brutálnejšiu formu – rugby – a nemienila ustúpiť zo svojich pozícií, lenže hlasovanie vyznelo v ich neprospech v pomere 4:13. To pravé futbalové jadro, reprezentované väčšinou účastníkov londýnskeho rokovania, ustanovili vtedy základné pravidlá, ktoré určovali že: - lopta sa môže len driblovať, viesť - hra rukami neprichádza do úvahy, - podrážanie a strkanie je zakázané.

Martin Ritkuť, Róbert Pleško 2A

DOWNHILL nie je náhodou považovaný za kráľovskú disciplínu. Jazdí sa s maximálnym nasadením, kde za každú chybu alebo nepremyslený manéver sa tvrdo platí nielen stratou času, ale aj často nepekným pádom, ktorý môže mať nepríjemné následky. Jazdec je pod psychickým tlakom, okolo trate sú diváci, ktorí môžu „vyhecovať“ k preceneniu schopností. Zísť trať s plným nasadením je veľmi náročné na fyzickú. Netrénovaní jazdci tak s dychom nestačia už po prvých 300 metroch a krátko na to majú problém aj udržať rajdy v rukách, takže na trati bojujú viac sami so sebou aby vôbec celí došli dole, než aby išli skutočne rýchlo. Dôležité je uvedomiť si aj to, že na DH trati ide o jazdenie v oveľa vyšších rýchlostiach, než na aké sme zvyknutí z nášho najbližšieho okolia.

Každému, kto uvažuje sa týmto športom vážnejšie zaoberať, odporúčam pozrieť si www.gg.sk, www.downhill.sk, www.ride.sk, www.cyklistikaszc.sk a iné weby špecializované na downhill, ako aj SÚŤAŽNÝ PORIADOK.

Ivan Kňazko, 3. A

História Thajského boxu

História thajského boxu je úzko spätá so sťahovaním Thajských národov na územie dnešného Thajska. Bolo vytvorené ako doplnok vojnového umenia, ako systém boja bez zbrane. Prvá zmienka o turnajoch pochádza z 18. storočia. Po druhej svetovej vojne došlo v thajskom boxe k veľkým zmenám. Úpravy pravidiel boja premenili toto umenie na atraktívny šport, preto ho v súčasnosti cvičí veľa ľudí ako relax alebo športovo.

Čím je Thajský box vynímajúci?

Na rozdiel od iných bojových umení sú údery zasadzované plnou silou bez zastavenia. Bojovníci vystupujú bosí, nosia boxerské rukavice. Okrem úderov päsťou sú povolené údery lakťami, kopy kolenami a nohami, pričom súper môže byť zhodený na zem.

To, čo dodáva thajskému boxu zvláštny charakter a vlastný rytmus je tradičná hudba, ktorá znie počas celého zápasu, rovnako ako rituál, ktorý predvádzajú borci pred zahájením boja. Ten sa predvádza tak, že borci v grációznom predklone pozdravia publikum a preukážu úctu trénerom. Potom nasleduje séria spomalených pohybov, ktoré symbolizujú thajský box, cieľom ktorých je skoncentrovať sa na nadchádzajúci boj.

Priebeh boja

Po úvodnom rituáli sa obaja súperia odoberú do protiľahlých rohov, kde dostanú posledné pokyny od trénerov. Pokiaľ sa zápas neskončí K.O., na konci každého kola sa sčítajú body a podľa nich sa určí víťaz. Bodujú sa iba techniky, ktoré presne a tvrdo zasiahnu súpera.

Ivan Hus, 2.A

Oblasť 51 (Area 51)

Tajnú americkú základňu označovanú ako Oblasť 51 (Area 51) pozná každý, ale málokto vie, čo sa tam vlastne deje. V tomto článku vám priblížim túto základňu z pohľadu histórie, polohy, realizovaných projektov, zabezpečenia, rôznych faktov a konšpiračných teórií viažúcich sa k tejto základni.

História

Základňa bola založená v roku 1957, ale jej existencia bola vládou USA popieraná až do roku 1994, kedy pod tlakom dôkazov potvrdila jej existenciu. Táto základňa sa oficiálne nazýva Air Force Flight Test Center, Detachment 3 (Výskumné alebo Testovacie centrum leteckých síl, oddelenie 3). Neoficiálne má viacero názvov napríklad Neverland, Groom Lake, Dreamland a mnohé ďalšie.

Poloha základne

Základňa sa nachádza neďaleko vyschnutého jazera Groom Lake v južnej časti amerického štátu Nevada. Nájdete ju na súradniciach 37° 14' severne a 113° 48' západne. Okolité vrchy sú vlastníctvom americkej armády, čo znemožňuje nadsencom priamy výhľad na základňu. Najbližšie miesto, z ktorého je priamy výhľad na základňu je vrch Tikaboo Peak vzdialený 42 km východne.

Zabezpečenie základne

Základňa má vlastnú bezpečnostnú službu, ktorá je rozmiestnená na mnohých stanovištiach v okolí základne a taktiež využívajú terénne motorové vozidlá na obhliadky a konfrontáciu nechcených návštevníkov. Pri vstupe do oblasti sú výstražné tabule varujúce pred právom použiť smrtiacu silu v prípade prieniku do areálu. V púšti blízko základne sú rozmiestnené nášľapné bezpečnostné zariadenia, ktoré sú zakopané v piesku. Na blízkych vrcholoch sú rozmiestnené kamerové systémy monitorujúce celú oblasť. Bezpečnostná služba základne tiež využíva helikoptéry na sledovanie oblasti popri prípade zastrešovanie nechcených návštevníkov. Okolo objektu je natiiahnutý plot z ostnatého drôtu. V prípade veľkého záujmu a sledovania diania na tejto základni je možné, že týchto nadsencov navštívia agenti FBI a predvedú ich na vypočutie a v prípade, že sa preukáže neoprávnený vstup do areálu základne, alebo do jej blízkosti hrozí pokuta vo výške niekoľko tisíc amerických dolárov popri prípade väzenia za ohrozenie Národnej bezpečnosti. Taktiež vzdušný priestor nad a v okolí základne je prísne strážený.

Projekty

Na tejto základni boli realizované mnohé tajné projekty. Spomeniem len tie najznámejšie.

Projekt Senior Year a U2 – Tento projekt bol uskutočnený v spolupráci so CIA a jeho účelom boli špiónážne prelety nad Sovietskym zväzom počas Studenej vojny. V rámci tohto projektu bolo vyvinuté špiónážne lietadlo U2. Prvý uskutočnený let U2 bol v roku 1955 (2 roky pred neoficiálnym spustením základne).

Projekt Blackbird – Ešte počas vývoja U2 sa začal vývoj nového špiónážneho lietadla. Malo lietať vo veľkých výškach a rýchlosťou Mach 3 (1 020.87 m / s). Toto lietadlo vošlo neskôr do histórie ako SR-71 Blackbird. Kvôli servisným nárokom tohto lietadla došlo k masívnemu rozšíreniu hangárov a pristávacích plôch. Prototyp Blackbird-u A-12 vzlietol v roku 1962.

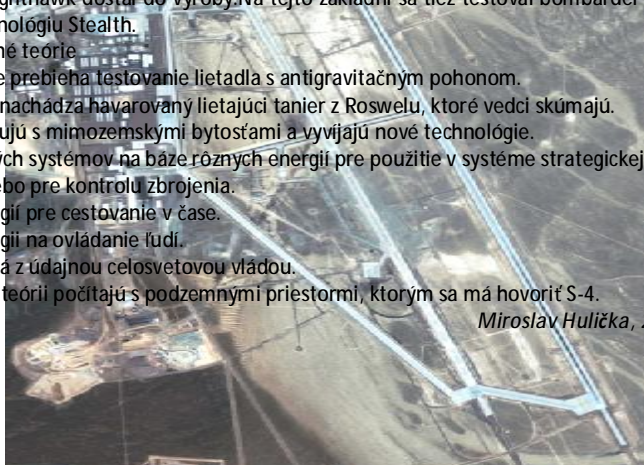
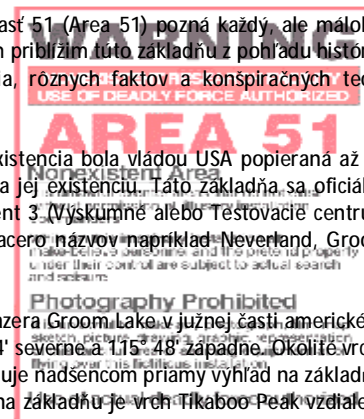
Projekty Have Blue a F 117 – V roku 1977 vzlietol prvý prototyp ľahkej prieskumnej stíhačky Have Blue, ktorá ako prvá stíhačka používala technológiu Stealth (mnohí ľudia ju mylne označovali ako UFO kvôli trojuholníkovému tvaru). Z tejto stíhačky neskôr vznikol stíhací bombardér F 117 Nighthawk. Séria testovaní týchto lietadiel skončila v roku 1981, kedy sa F117 Nighthawk dostal do výroby. Na tejto základni sa tiež testoval bombardér B2 využívajúci technológiu Stealth.

Konšpiračné a iné teórie

- V dnešnej dobe prebieha testovanie lietadla s antigravitačným pohonom.
- Na základni sa nachádza havarovaný lietajúci tanier z Roswelu, ktoré vedci skúmajú.
- Vedci komunikujú s mimozemskými bytosťami a vyvíjajú nové technológie.
- Vývoj zbraňových systémov na báze rôznych energií pre použitie v systéme strategické obrany (SDI) alebo pre kontrolu zbrojenia.
- Vývoj technológií pre cestovanie v čase.
- Vývoj technológií na ovládanie ľudí.
- Činnosť spojená z údajnou celosvetovou vládou.

Mnohé z týchto teórií počítajú s podzemnými priestormi, ktorým sa má hovoriť S-4.

Miroslav Hulička, 2.A

Muškárenie je forma rybárčenia, ktorá spočíva v napodobnení mušiek, ktorými sa živía ryby. Formou muškárenia je možné chytiť rôzne druhy rýb. Na slovenských riekach sa pomocou tohto typu rybárčenia chytajú lipne, pstruhy, aj iné druhy rýb, tiež jalec hlavatý a výnimočne sa môže dať „oklamať“ aj malá hlavátka podunajská.

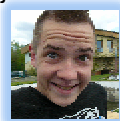
Podľa použitej techniky sa muškárenie rozdeľuje do nasledovných skupín:

Muškárenie so suchou muškou - je to takzvaný lov na sucho. Pri tomto spôsobe sa návnada, čiže muška pláva po hladine vody, preto je potrebné ju pravidelne sušiť, aby po každom nahodení plávala. Pohyb, ktorým sa muška suší, sa dá prirovnať k bičovaniu na prázdno. Ďalej sú rôzne pomôcky na to, aby návnada plávala lepšie a to rôzne typy masť, ktoré jej nedovolia namočiť sa skoro. Pre zmienku stojí spomenúť kačaciu masť. Neskôr prišiel na trh silikónový sprej. V prvom rade je jeho aplikácia na mušku podstatne jednoduchšia a po správnom aplikovaní vydrží oveľa dlhšie, ako iné prostriedky. Tento spôsob je pre veľa rybárov nenahraditeľný a to preto, lebo rybár vidí rybu priamo ako loví jeho návnadu. Tento spôsob bol vlastne zrodom celého muškárenia. Stále viac a viac sa zdokonaľuje a to v technikách, ale hlavne v spektre mušiek, ktoré sa čím ďalej tým viac približujú k reálnym muškám.

Muškárenie s mokrou muškou - je to spôsob muškárenia podobný predchádzajúcemu, ale muška sa pohybuje tesne pod hladinou. Tento variant rybári preferujú menej, a to možno z toho dôvodu, že rybár nevidí rybu, keď zoberie návnadu ako to je pri love na sucho. Napriek tomu v niektorých obdobiach a to hlavne na jar sa táto metóda používa na lov pstruha a ako návnada sa používa „muška“, ktorá napodobňuje malú ryбку takzvaný stímer.

Nymfovanie je to praktický typ muškárenia ako predchádzajúci, s tým rozdielom, že tu je návnada nymfa alebo iná forma larvy. Nymfa sa pohybuje tesne pri dne. Na čo slúži takzvaná zaťažovka. Je to nymfa, ktorá má za úlohu ťažiť ostatné nymfy na návezci, aby boli pri dne. Je to veľmi obľúbená metóda, lebo je jedna z najúspešnejších metód a to hlavne vtedy, keď ryby nezberajú hmyz.

Lov na „plávanú“

Na lov plávanou môžeme loviť všetky, u nás žijúce, druhy rýb. Od dravých ako zubáč, štika, sumec a iné, až po nedravé, akými sú kapor, pleskáč a dokonca aj lososovité ryby. Náradie a návnady sa zostavujú podľa cieľenej ryby, ktorú chceme uloviť.

Technika : „ľahká plávaná“

Do vzdialenosti približne 20cm od háčika umiestnime na silón vyvažovací brok s hmotnosťou 1-1,5g. Potom budeme postupne pridávať na silón vyvažovacie broky, stále s menšou a menšou hmotnosťou smerom k plaváku a v rozpätí cca 5cm od seba. Čím ideme bližšie k plaváku, tým pridávame menší vyvažovací brok a predlžujeme vzdialenosť od predchádzajúceho broku. Vždy po pridaní broku musíme skúsiť vyváženie plaváka, aby sme zabezpečili jeho dokonalé vyváženie. Ak je plavák vyvážený dorazovou gumičkou, nastavíme ponor nástrahy. Pri love kapra je najlepšie, ak nástraha leží na dne alebo je tesne nad dnom, nakoľko kapor väčšinou prijíma potravu z dna. Na háčik napichnete nástrahu a môžeme nahodiť na zvolené miesto. Lov na plávanú je najlepšie používať na stojatých alebo pomaly tečúcich vodách. Týmto spôsobom sa dá nástraha nahodiť aj do vzdialenosti 30 m a pri použití „anglických plavákov“ aj ďalej. Takýto spôsob lovu sa nám osvedčil pri jarných rybačkách, nakoľko je táto technika podstatne jemnejšia ako predchádzajúca. Dajú sa takto uloviť kapry do hmotnosti aj 3kg, veľké pleskáče o veľkosti aj 60cm a aj ďalšie druhy rýb. Vnadiť si môžeme hodením guľí pripravených z vnadiacej zmesi na lovné miesto.

Vzdialenosti medzi brokmi môžu byť rôzne závisí to len na rybárovi, a aj od hĺbky v mieste chytania.

A na záver...

Blíži sa koniec školského roka, študentom prajeme úspešné ukončenie. Pedagógom veľa síl a trpezlivosti a všetkým krásne leto plné pohody, hodnotných zážitkov, priateľstiev, lások. Stretneme sa plní síl a energie v septembri.

„Potrebujeme dva roky, aby sme sa naučili hovoriť a šesťdesiat, aby sme sa naučili mlčať...“
(Ernest Hemingway)

Dôležité je, aby sme nielen mlčali, ale najmä pozorne počúvali. Potom môžeme aj lepšie pochopiť a akceptovať ľudí, s ktorými žijeme.

Väčšine konfliktov by sa dalo predísť, keby sme dokázali nielen počuť, ale aj pozorne a so záujmom počúvať argumenty iných.

Vtipy...

Na gynekológii je vizita. Primár sa pýta žien, ktoré budú rodiť.
Ako sa máte, a kedy budete rodiť?

Prvá: „Dobre pán primár. A rodím 15. augusta.“
Výborne.

Príde k druhej: A vy ako sa máte, a kedy budete rodiť?

„Dobre a rodím 15. augusta, pán primár.“

Nó !Vy tiež? Dobre.

Tretej sa pýta to isté a dostane tú istú odpoveď.

Keď príde k piatej rodičke, čaká tú istú odpoveď. Vy sa tiež máte dobre?

„Áno.“

A tiež rodíte 15. augusta?

„Nie, pán primár, ja som na tom zájazde nebola!“

Počas návštevy v blázinci sa pýta návštevník riaditeľa, podľa akých kritérií bude rozhodnuté, či niekto bude zatvorený alebo nie.

Riaditeľ vysvetľuje:

No, my napustíme vaňu vodou, dáme kandidátovi lyžičku, hrnček a kýbeľ a poprosíme ho, aby vaňu vyprázdnil.

Návštevník hovorí:

Aha, rozumiem, normálny človek vezme kýbeľ, aby to išlo rýchlejšie, že?

Riaditeľ: Nie, normálny človek vytiahne špunt... Chcete pokoj s balkónom alebo bez?

Stretnú sa dve blondinky a jedna hovorí:

„Včera, keď sa vypol prúd, ostala som tri hodiny zaseknutá vo výťahu!“

„To je nič! ja som zasa tri hodiny stála na pohyblivých schodoch!“

Synček hovorí svojmu oteckovi:

-Dom nášho pána učiteľa je hotová rajská záhrada!

-A to už prečo? pýta sa otec.

-Jeho dcéra sa volá Eva, jej snúbenec Adam a svokru oslovuje ty had!

...krásne leto plné pohody, hodnotných zážitkov, priateľstiev, lások...

www.souparmt.edu.sk